

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (86.)

13 kwietnia 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, w celu wyłączenia z zakresu podmiotowego ustawy osób, których służbę zakwalifikowano jako służbę na rzecz totalitarnego państwa – weteranów służby poza granicami państwa (cd.) (P10-14/19).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 42 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w celu przyznania świadczenia pieniężnego policjantowi przywróconemu do służby (cd.) (P10-15/20).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 221 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, w celu umożliwienia funkcjonariuszom Służby Więziennej, których stosunek służbowy wygasł z mocy prawa na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, a wobec których postępowanie karne zostało prawomocnie umorzono lub zakończono je wyrokiem uniewinniającym, wszczęcia postępowań w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego (cd.) (P10-29/20).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, celem stworzenia możliwości uwierzytelnienia podpisu konsumenta oraz potwierdzenia danych identyfikujących jego dokument, w oświadczeniu dołączonym do umowy o kredyt konsumencki (cd.) (P10-30/20).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustaw: z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego w zakresie: art. 4582 §1 pkt 3 poprzez włączenie do katalogu postępowań gospodarczych spraw dotyczących odpowiedzialności cywilnej w spółce prostej, art. 47955 w celu uaktualnienia przepisów poprzez usunięcie odwołań do uchylonych artykułów; z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez zastąpienie w art. 95 ust. 1 pkt 7 oraz art. 104 ust. 2 wyrażenia „organizacji społecznych” wyrażeniem „organizacji pozarządowych”; z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim w art. 35 ust. 3 poprzez zastąpienie zarządzenia Prezesa NBP rozporządzeniem wydanym przez właściwego ministra ds. finansów publicznych (cd.) (P10-31/20).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 231 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, poprzez wprowadzenie nowego typu czynu zabronionego, oraz zmiany art. 324 §2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w celu wprowadzenia obligatoryjnego zgłoszenia zdania odrębnego oraz jego uzasadnienia na piśmie w przypadku braku zgody sędziego z większością składu orzekającego podczas głosowania (cd.) (P10-36/20).

7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w celu zniesienia podatku od zysków kapitałowych (cd.) (P10-51/20).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia do polskiego prawa Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (cd.) (P10-60/20).
9. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu ogłoszenie amnestii wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności do lat 3 (cd.) (P10-62/20).
10. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 10 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej oraz art. 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, celem wyłączenia możliwości zakładania przez gminę spółek prawa handlowego poza sferą użyteczności publicznej, z wyjątkiem enumeratywnie określonych przypadków (cd.) (P10-67/20).
11. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, w celu uaktualnienia przepisów wymienionych ustaw (cd.) (P10-119/20), cz. 2, cz. 3.
12. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustaw: z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne w art. 64 ust. 1 zd. 1 w celu uznania soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez m.in. Kodeks postępowania karnego i cywilnego za dzień wolny od pracy, dla ustalenia biegu terminu określonego dla dokonania czynności w postępowaniu konsularnym; z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe w art. 52 zd. 2 w celu usunięcia nieaktualnego zapisu o opłacie stemplowej za weksel zwrotny, w art. 72 w celu uznania soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez Kodeks cywilny za dzień wolny od pracy, dla zapewnienia spójności i jednolitości systemu prawa w obliczaniu terminów, w art. 75 ust. 1 w celu umożliwienia osobom niemogącym pisać dokonania podpisu na wekslu poprzez użycie odcisku palca; w art. 103 poprzez usunięcie z przepisu wyrażenia „niepiśmiennych”; z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo czekowe w art. 55 zd. 2 w celu uznania soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez Kodeks cywilny za dzień wolny od pracy, dla zapewnienia spójności i jednolitości systemu prawa w obliczaniu terminów (cd.) (P10-48/20), cz. 2.

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Aleksander Pociąg)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG

Witam wszystkich państwa serdecznie.

To jest osiemdziesiąte szóste posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Chciałbym się dowiedzieć, czy wszyscy senatorowie, którzy się zgłosili zdalnie... Czy nie było tam żadnych problemów? Nie.

Czy mamy kworum? Tak? Mamy kworum.

Nie widzę na sali żadnej osoby, która mogłaby prowadzić jakąkolwiek działalność lobbingową.

W związku z tym przypominam tylko senatorom pracującym zdalnie, że najłatwiej... Prosiłbym, żeby włączali mikrofon, jeżeli chcą zabrać głos, i żeby deklarowali to ustnie, bo to jest najszybsza metoda. I proszę pamiętać o wyłączaniu mikrofonów po skończonej wypowiedzi.

Jako pierwszą mamy w porządku petycję dotyczącą podjęcia inicjatywy ustawodawczej zmiany ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego... itd., itd., oraz ich rodzin, w celu wyłączenia z zakresu podmiotowego ustawy osób, których służbę zakwalifikowano jako służbę na rzecz totalitarnego państwa – weteranów służby poza granicami państwa.

Przypominam, że na ostatnim posiedzeniu naszej komisji zdecydowaliśmy, iż napiszemy w tejże sprawie do pani sędzi Trybunału Konstytucyjnego, do pani Julii Przyłębskiej. Przypominam treść mojego pisma: w nawiązaniu do wcześniej przesłanego pisma z dnia

22 stycznia ponownie zwracam się z prośbą o informację, kiedy planowane jest ogłoszenie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie, która nas tutaj interesuje; pomimo upływu 2 miesięcy od przesłania zapytania do dnia dzisiejszego nie wpłynęła do sekretariatu żadna odpowiedź z Trybunału Konstytucyjnego. To było pismo z 26 marca. 9 kwietnia, czyli niedawno, dostaliśmy następującą odpowiedź: „Z upoważnienia prezes Trybunału Konstytucyjnego w odpowiedzi na pismo z 26 marca 2021 r. uprzejmie informuję, że pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie – to jest ta sprawa, na kanwie której ma zostać wydane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego – pozostaje na etapie merytorycznego rozpoznania”. No i dalej jest o tym, że jeżeli zostanie wyznaczony jakiś termin, to będzie on zamieszczony na stronie internetowej Trybunału. Czyli niestety niczego się nie dowiedzieliśmy z tej odpowiedzi.

Moja propozycja... Ujmę to krótko. Chciałbym prosić komisję o to, żeby zezwoliła mi raz jeszcze napisać. Zakreśliliśmy jeszcze miesiąc na... Jeżeli nie, to przejdziemy ewentualnie do jakiejś pracy.

Czy jest na to zgoda komisji? Nie widzę... Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to w ten sposób rozwiążemy tę sprawę.

Dziękuję bardzo. Nie widzę sprzeciwu.

W związku z tym proszę o przygotowanie sekretariat jeszcze jednego pisma do Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie, tym razem trochę bardziej stanowczego. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu drugiego.

Kto z państwa będzie referował?

(Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Monika Ruszczyk: Ja.)

Tak? Bardzo proszę.

GŁÓWNY SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
MONIKA RUSZCZYK

Dziękuję bardzo.
Monika Ruszczyk.

Petycja była już rozpatrywana przez komisję. Jest to petycja z 23 stycznia 2020 r., która dotyczy świadczenia pieniężnego po przywróceniu do służby w Policji. Dotyczy zmiany ustawy z 6 kwietnia 1990 r. tak, aby przyznać świadczenie pieniężne policjantowi przywróconemu do służby. I tutaj pokrótce tylko przypomnę, że autor petycji wnosił o podjęcie koniecznych zmian rozwiązań zawartych w art. 42 ust. 5 i 6 ustawy o Policji tak, aby zapewnić poszanowanie praw ujętych w art. 2 i 32 konstytucji, a tym samym umożliwić pełną rehabilitację prawną uniewinnionego policjanta. W uzasadnieniu petycji wskazano, że ograniczenie zwrotu utraconego uposażenia uniewinnionemu funkcjonariuszowi Policji jedynie do 6 miesięcy wstecz, z jednoczesnym niezaliczeniem okresu pozostawania poza służbą bez uposażenia do wysługi emerytalnej jest zapisem sprzecznym z konstytucyjną zasadą praworządności. Autor petycji uznaje, że pozbawienie prawa do uzyskania utraconego uposażenia połączone z zaniechaniem zaliczenia okresu poza służbą do wysługi emerytalnej w istocie stanowi stosowanie ukrytej represji wobec uniewinnionego, a następnie przywróconego do służby funkcjonariusza Policji.

Na ostatnim posiedzeniu komisja zdecydowała o zwróceniu się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, do Komendy Głównej Policji, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sprawiedliwości o wyrażenie stanowiska co do tej petycji. Wpłynęły opinie. Ministerstwo Finansów wskazało, że nie posiada informacji umożliwiających oszacowanie skutków finansowych proponowanej regulacji i jej wpływu na stan finansów. I w związku z tym padła tutaj propozycja, aby zwrócić się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, które dysponuje odpowiednimi informacjami odnośnie do tej ewentualnej skali, w tym liczby funkcjonariuszy, którzy mogliby zostać objęci analizowaną zmianą przepisów.

Wpłynęła również opinia z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. I tutaj ministerstwo wskazuje, odnosząc się zmian

zaproponowanych przez wnoszącego petycję i nie kwestionując generalnej intencji petycyjodawcy... Ministerstwo informuje, że rozwiązania zaproponowane przez petycyjodawcę budzą wiele wątpliwości zarówno z perspektywy systemowej, jak i celowościowej. Ministerstwo wskazuje, że przywrócenie do służby w Policji nie następuje wyłącznie w sytuacji, o której mowa w art. 42 ust. 7 pkt 1 lub 2 ustawy o Policji, ale w każdym przypadku uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji o zwolnieniu w Policji ze względu na jej wadliwość. Ministerstwo wskazuje, że instrument prawny zawarty w art. 42 oczywiście zapewnia gwarancję poszanowania słusznych praw policjantów zwolnionych ze służby w Policji, niemniej jednak należy to równoważyć z interesem społecznym, który musi być zatem środkiem do osiągnięcia zamierzonego przez ustawodawcę celu, tj. proporcjonalnego i słusznego zrekompensowania zwolnienia ze służby w Policji. W swojej opinii ministerstwo wskazuje, że nie można zakładać, że każde, w tym także niezasadne zwolnienie ze służby w Policji jest związane z pogorszeniem sytuacji materialnej zwalnianego policjanta, a więc z brakiem możliwości uzyskiwania dochodów z tytułu wykonywania innej pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej, posiadania uprawnień emerytalnego lub rentowego. W konsekwencji zmiana proponowana przez petycyjodawcę wprowadziłaby dysproporcję pomiędzy uprawnieniami przywróconego do służby policjanta w stosunku do policjantów pełniących służbę, niejednokrotnie z narażeniem życia lub zdrowia. Zauważyć bowiem należy, że policjant pozostający w służbie otrzymuje jedno uposażenie za rzeczywiście pełnioną służbę na podstawie art. 99 tej ustawy lub odpowiednią jej część w razie jej nieświadczenia w przypadkach enumeratywnie wyliczonych w pragmatyce służbowej. I tutaj wskazuje konkretny artykuł ustawy o Policji.

Ogólnie, jeżeli chodzi o konkluzję tej opinii... Oczywiście ministerstwo wskazuje też tutaj na możliwość zastosowania drogi cywilnoprawnej w celu dochodzenia roszczeń przez osobę, która z określonych zdarzeń wywodzi skutki prawne związane z doznaną krzywdą. I tutaj odbywa się to na podstawie art. 448 kodeksu cywilnego. W konkluzji opinii wskazano, że w ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji rozwiązania zaproponowane przez petycyjodawcę wymagają pogłębionej analizy,

a wprowadzone w tym obszarze zmiany powinny w miarę możliwości zakładać spójne rozwiązania dla wszystkich służb, analogicznie do regulacji wynikającej z ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw.

W listopadzie 2020 r. wpłynęło również stanowisko komendanta głównego Policji, i to stanowisko dosyć obszerne. Dodam tylko... Wskażę tylko, że jest ono w zasadzie zbieżne ze stanowiskiem ministerstwa spraw wewnętrznych. Komendant główny Policji w tej opinii również wskazuje, że wprowadzając zmiany, należy wprowadzić taki instrument, aby był on zbieżny z innymi ustawami, np. ustawą o Służbie Więziennej czy też dotyczącymi innych służb mundurowych, gdzie funkcjonują rozwiązania analogiczne do art. 42 ustawy o Policji i nie budzą zastrzeżeń. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Jeżeli nie, to ja chciałbym zwrócić uwagę na trochę rozbieżne – nie mówię, że zupełnie, ale rozbieżne – stanowiska, które tutaj były zaprezentowane. Komenda Główna Policji konkluduje, że obowiązująca regulacja zawarta w art. 42 ustawy o Policji, ta w obecnym kształcie, stanowi wystarczający instrument prawny do zapewnienia gwarancji poszanowania słusznych praw funkcjonariuszy Policji zwolnionych ze służby w Policji. Nie wydaje się zatem zasadne, jak czytam w stanowisku, inicjowanie procedury mającej na celu dokonywanie zmian w treści wskazywanego prawa. Jeżeli chodzi o Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, to zdanie jest inne: ze względu powyższe w ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zaproponowane rozwiązania wymagają pogłębionej analizy, a wprowadzone w tym obszarze zmiany powinny w miarę możliwości zakładać spójne rozwiązania dla wszystkich służb, analogiczne do regulacji wynikających z ustawy z 16 maja 2019 r. A jeżeli dobrze rozumiem stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości, to wynika z niego, iż obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości są prowadzone wewnętrzne prace związane z szeroką nowelizacją ustawy z dnia 9

kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, których celem jest m.in. zapewnienie optymalnych warunków pełnienia służby przez funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz stworzenie instrumentów prawnych motywujących do pozostania w tej służbie jak najdłużej.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandyliś: Jeśli można, przepraszam...)

Bardzo proszę, Pani Mecenasa.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Tu się włącza mikrofon? Dziękuję.

Szanowni Państwo, pan senator rozpoczął teraz czytanie opinii, która jest opinią połączoną do 2 petycji...

(Przewodniczący Aleksander Pocię: Tak.)

...więc ja pozwolę sobie... Ta druga odnosi się do Służby Więziennej i to jest w następnym punkcie posiedzenia – i w tamtym punkcie chciałabym zabrać głos, jeśli można. A odnośnie do tej petycji powiem tak: to jest petycja, której realizacja jest możliwa w bogatym państwie. Jeżeli państwo senatorowie uważacie, że Polska jest takim bogatym państwem, które stać na pełną rekompensatę dla osób, które odeszły ze służby, zostały usunięte ze służby, a następnie zostały do tej służby przywrócone, i że stać nas na to, żeby cały okres pozostawania poza służbą przyznać im prawo do uposażenia, a także zaliczyć im ten okres do wysługi lat doliczonych do emerytury... Powiem tak: Ministerstwo Finansów odmówiło wyceny kosztów tego przedsięwzięcia. Obecnie jest tak, że rzeczywiście w wielu ustawach dotyczących służb mundurowych są różne rozwiązania dotyczące powrotu, przywrócenia funkcjonariusza do służby.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przypadek, kiedy funkcjonariusz został uniewinniony bądź toczące się wobec niego postępowanie ostatecznie umorzono, to jest tylko jedna z wielu podstaw, przyczyn usunięcia ze służby, a potem możliwości powrotu do niej. Ministerstwo spraw wewnętrznych nie przedstawiło żadnych danych o tym, jaka jest liczba funkcjonariuszy, którzy do tej służby powracają. A z punktu widzenia tej petycji ważna

byłaby przede wszystkim liczba funkcjonariuszy przywróconych do służby, ponieważ to im należałoby... I to byłaby decyzja ustawodawcy. Ale którym? Czy wszystkim, czy tylko tym uniewinnionym? Właściwie wypadałoby wszystkim, jeżeli wynikająca z konstytucji zasada równości miałyby być poszanowana. A więc jakie są podstawy przywrócenia do służby i jaka jest liczba tych funkcjonariuszy przywróconych do służby?

A teraz, Szanowni Państwo, taka kwestia: po ilu latach oni wrócili do tej służby? Pamiętam z petycji, którą realizowaliśmy – prawdopodobnie był to ten sam wnoszący petycję – że liczba lat trwania postępowania karnego to może być 10 lat, to może to być 8, 5, 12 lat. Funkcjonariusz przywrócony później do służby, a przypuszczam, że takich osób jest sporo... Trzeba by było wypłacić im świadczenie odpowiadające wysokości uposażenia za te wszystkie lata. No, tutaj ministerstwo podaje, dlaczego to by było niesłuszne. Można z pewnymi argumentami się zgadzać, a z pewnymi nie, natomiast koszty tego niewątpliwie byłyby ogromne. I teraz jest kwestia taka, że oczywiście nie mogłoby to być uposażenie, ponieważ zgodnie z terminologią, która jest stosowana w praktyce, uposażenie przysługuje jedynie za czas pełnienia służby, a osoby te nie pełniły służby w tym czasie. W związku z tym mogłoby to być jedynie jakiś rodzaj... Obecnie jest to nazywane świadczeniem pieniężnym; w kodeksie pracy odpowiednie rozwiązanie jest nazwane odszkodowaniem; mogłoby to być też nazwane rekompensatą. Jednak wydaje mi się, że rzeczywiście największą przeszkodą dla realizacji tego są kwestie równoważonego często dobra skarbu państwa i budżetu, jaki musiałby być na to przekazany.

To jest wielka decyzja merytoryczna. Trzeba powiedzieć, że obecnie – i to też ministerstwo podnosi – jest inny kierunek wskazanych właśnie działań, postępowań. Analogicznie jest właśnie w kodeksie pracy, gdzie też za ten czas pozostawania poza pracą przysługuje odszkodowanie za czas od 1 miesiąca do 6 miesięcy. I wydaje mi się, że jak na razie jest to... To samo rozwiązanie jest w ustawie o Policji. I jest to chyba najkorzystniejsze rozwiązanie. A więc kwestia, o której mówi ministerstwo, że trzeba by było to ujednoczyć, w moim mniemaniu oznacza tylko to, że ministerstwo chciałoby, żeby identyczne rozwiązanie zapisać w poszczególnych ustawach i żeby wszystkim dać możliwość uzyskania

świadczenia pieniężnego za okres od 1 miesiąca do 6 miesięcy. Z kolei zupełnie inne rozwiązania są np. w ustawach o innych służbach, o Agencji Wywiadu, Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego czy CBA. I tam decyzja o tym, jak zrekompensować straty tego funkcjonariusza, który został ostatecznie przywrócony, leży w rękach szefa służby. I tutaj też nie mamy informacji, jakie to są decyzje, bo to są decyzje indywidualne, personalne. Jednym osobom szef może dać prawo do świadczenia miesięcznego, innym do 6-miesięcznego, a niektórym może dawać nawet świadczenie za cały czas pozostawania bez służby, ale my tej wiedzy nie posiadamy. Wiemy tylko, że decyzja jest w rękach służby. To jest bardzo poważna decyzja. Przy czym te służby niewątpliwie są mniej liczne niż np. Służba Więzienna, Policja czy żołnierze zawodowi. A gdyby przyznawać takie prawo policjantom, to trzeba też je przyznać wszystkim służbom mundurowym, a tuż obok, że tak powiem, stoi też...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Pani Mecenas, dziękuję bardzo. Myślę, że usłyszeliśmy wystarczająco... Bardzo dziękuję za pani interwencję.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Dziękuję.)

Faktycznie mam wrażenie, że skala komplikacji...

Pani jeszcze chciała zabrać głos. Proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
MONIKA RUSZCZYK**

Bardzo dziękuję.

Ja jeszcze tylko dodam, że taka petycja była też w Sejmie; w październiku zakończone zostały prace na etapie sejmowym. W posiedzeniu Komisji do Spraw Petycji w Sejmie brał udział przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i właśnie wtedy odniósł się po części do tej skali wydalania służby. Nie jest to stanowisko pisemne, tylko...

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Ustne.)

...wyrażone w czasie posiedzenia. I wówczas Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazało komisji taką informację, że rocznie w samej Policji liczba wydaleń funkcjonariuszy to jest ok. 2–30, natomiast nie przedstawiono wówczas, w czasie posiedzenia komisji danych o tym, ile jest przywróceń do służby. Nie przedstawiono też danych dotyczących innych służb mundurowych i tego, jaka jest skala wydażeń i przywrócenia do służby.

Ale chciałabym jeszcze się odnieść do tej petycji, która wpłynęła do Sejmu. Zostało wydane stanowisko, opinia Biura Analiz Sejmowych i ona odnosi się po części do stanowiska rzecznika praw obywatelskich, który wskazuje, że należy wprowadzić takie rozwiązania prawne, które umożliwiają pełną rekompensatę za okres pozostawiania funkcjonariusza poza służbą, bowiem ustawa, art. 42 ustawy o Policji daje możliwość zwrotu uposażenia, ale tylko za okres do 6 miesięcy. I jakby wprost z ustawy wynika, że nawet tą decyzją personalną nie można przyznać świadczenia wyższego niż za 6 miesięcy. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Mamy tutaj na szali 2 wartości, bo to, o czym pani przed sekundą powiedziała... Faktycznie powinniśmy dążyć do stworzenia takich rozwiązań, które będą po prostu sprawiedliwe i maksymalnie zindywidualizowane. Z drugiej strony w związku z tym, co pani mecenas powiedziała wcześniej, ta sprawa wydaje mi się trochę zbyt skomplikowana jak na możliwości kreatywne naszej Izby, na to, abyśmy mogli się nią zająć w sposób kompleksowy. W związku z tym z bólem serca, ale zaproponuję, abyśmy jednak nie kontynuowali pracy nad tą petycją.

Pan marszałek chciał...

**SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI**

Ja bym w pełni poparł ten wniosek, powołując się na to, że jednak sama Policja uważa, że obecne przepisy są wystarczające. A więc trudno byłoby, wbrew tej opinii, podejmować działania, których Policja nie chce.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Jest to dodatkowy argument.

W związku z tym pytam: kto z państwa senatorów jest za tym, aby nie kontynuować prac nad tą petycją?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 3 senatorów na sali.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 1 senator na sali się wstrzymał.)

Bardzo bym prosił o doliczenie głosów zdalnych.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 5 głosów za, nikt nie był przeciw...)

5 za, nikt przeciw...

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 2 senatorów wstrzymało się od głosu.)

...i 2 wstrzymało się od głosu.

Komisja podjęła decyzję o niekontynuowaniu prac nad tą petycją.

Bardzo proszę o krótkie scharakteryzowanie petycji, która znajduje się w trzecim punkcie porządku. Bardzo proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
MONIKA RUSZCZYK**

Jeszcze raz Monika Ruszczyk.

Jest to petycja wniesiona przez Helsińską Fundację Praw Człowieka. Fundacja wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 221 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej w celu umożliwienia funkcjonariuszom Służby Więziennej, których stosunek służbowy wygasł z mocy prawa na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, a wobec których postępowanie karne zostało prawomocnie umorzono lub zakończono je wyrokiem uniewinniającym, wszczęcia postępowania

w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego. Fundacja wnosi o zmianę art. 221 ustawy o Służbie Więziennej w taki sposób, aby wszczęcie przewidzianego w nim mechanizmu postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego było możliwe również w przypadku funkcjonariuszy Służby Więziennej, których stosunek służbowy wygasł z mocy prawa na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, a wobec których właśnie to postępowanie karne zostało prawomocnie umorzone ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 k.p.k. bądź też zakończono je wyrokiem uniewinniającym poprzez włączenie tego rodzaju przypadków do katalogu zawartego w art. 221 ust. 1 ustawy.

W uzasadnieniu petycji fundacja wskazuje, że obecnie akt prawny normujący prawa i obowiązki funkcjonariuszy Służby Więziennej przewiduje wygaśnięcie stosunku służbowego z mocy prawa ze względu na nieobecność funkcjonariusza w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania. Jednocześnie nie zawiera regulacji umożliwiającej takiemu funkcjonariuszowi ponowne nawiązanie stosunku służbowego, gdy prowadzone w jego sprawie postępowanie karne zostało prawomocnie umorzone ze względu na okoliczność, o której mowa w art. 17 k.p.k., bądź też gdy zostanie zakończony wyrokiem uniewinniającym. Fundacja zaznacza, że do stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego stosuje się formę rozkazu personalnego, a na rozkaz ten odwołanie nie przysługuje. Fundacja podkreśla również, że art. 218 ustawy o Służbie Więziennej zawiera katalog spraw ze stosunku służbowego, które rozstrzygane są w formie decyzji administracyjnej, a do którego nie należą sprawy rozstrzygane w formie rozkazu personalnego, uregulowanego w art. 219, co też oznacza, że rozkaz personalny rozstrzygający o wygaśnięciu stosunku służbowego z mocy prawa na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 6 ustawy nie podlega ani kontroli instancyjnej, ani kognicji sądów administracyjnych.

Komisja zwróciła się do Ministerstwa Sprawiedliwości o wydanie opinii w sprawie. I do petycji wpłynęła opinia Ministerstwa Sprawiedliwości, w której minister sprawiedliwości wskazuje, że przedstawienie stanowiska odnośnie do tej petycji leży poza kompetencjami Ministerstwa Sprawiedliwości. A wobec prawidłowego przeanalizowania aktualnego stanu prawnego w zakresie objętym petycją fundacji

i przedstawienia tego przez biuro analiz i dokumentacji, oraz biorąc pod uwagę argumenty zawarte w uzasadnieniu wnoszącego petycję, minister uprzejmie informuje, iż obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone są wewnętrzne prace związane z szeroką nowelizacją ustawy z 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, których celem jest m.in. zapewnienie optymalnych warunków pełnienia służby przez funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz stworzenie instrumentów prawnych motywujących do pozostania w tej służbie jak najdłużej. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Dosyć ogólna jest ta informacja à propos tych prac, które miałyby się pokrywać z zakresem petycji.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby...

A, pani mecenas. Tak, bardzo proszę. Bardzo proszę, Pani Mecenas.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Bardzo dziękuję.

Szanowni Państwo, ta petycja, kiedy ją czytałam, uruchomiła we mnie takie wspomnienia jeszcze z czasów, powiedziałabym, już minionych, kiedy to w Polsce Ludowej czy to żołnierze, czy funkcjonariusze służb nie mieli uprawnień związanych z prawem do sądu w sprawach wynikających ze stosunku służby. Nie mieli prawa ani do sądu pracy, ani do sądu administracyjnego, w związku z czym decyzje dotyczące ich losów w zakresie pozostawania w służbie czy powrotu do niej były tylko i wyłącznie decyzjami ich przełożonych. Teraz mamy nową konstytucję, mamy sądy administracyjne, a prawo do sądu należne jest również funkcjonariuszom, którzy w końcu są traktowani w zakresie stosunku służby i stosunku pracy jak każdy inny obywatel naszego państwa. A tutaj jest naruszona bardzo poważna sprawa: ich prawo do sądu. Wydaje mi się, że ta petycja nie dotyczy

tylko prawa do powrotu do służby w przypadku uniewinnienia bądź umorzenia postępowania, ale chodzi także o brak prawa do odwołania się od decyzji o wygaśnięciu stosunku służby. Dlatego, gdyby realizować tę petycję, to należałoby zastanowić się, czy wygaśnięcie stosunku służby w przypadku, o którym mowa w art. 97 ust. 1 pkt 6, powinno być realizowane właśnie tym rozkazem personalnym. Czy to nie powinno być realizowane w drodze decyzji, która jest zaskarżalna i od której przysługuje odwołanie do sądu? To po pierwsze. Po drugie, rzeczywiście należałoby przeanalizować, czy, gdyby zmienić ten rozkaz personalny na decyzję administracyjną, to przepisy dotyczące powrotu do służby w przypadku uniewinnienia bądź umorzenia postępowania, o których mowa w art. 221 i 222, będą w obecnym brzmieniu wystarczające w razie wystąpienia takiego przypadku, czy nie. Ale moim, naprawdę skromnym zdaniem – jeżeli państwo senatorowie wzięliby je pod uwagę – właściwe byłoby kontynuowanie tej petycji. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Jeżeli nie, to ja proponuję, abyśmy kontynuowali prace nad tą petycją i abyśmy poprosili nasze Biuro Legislacyjne o przygotowanie projektu.

Kto z państwa senatorów jest za moją propozycją?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 głosy na sali.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Możemy?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 5 głosów za. Jednogłośnie.)

Nasza komisja stwierdziła jednogłośnie, że będziemy kontynuować prace nad tą petycją.

Tak jak powiedziałem, będę prosił Biuro Legislacyjne o przygotowanie stosownego projektu. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy w związku z tym do rozpatrzenia punktu czwartego.

Bardzo proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Petycja z dnia 26 lutego 2020 r. została wniesiona przez pana Romana Jacka Arseniuka. Autor petycji proponuje zmianę art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim i wnosi o nadanie mu następującej treści: „Umowa konsumencka powinna być zawarta w formie pisemnej z dodatkowym podpisem przedsiębiorcy pod dopisanym do umowy oświadczeniem przedsiębiorcy, które zawiera stwierdzenie tożsamości konsumenta, poświadczenie własnoręczności jego podpisu i danych identyfikujących dokument, na podstawie którego przedsiębiorca stwierdził tożsamość, chyba że odrębne przepisy przewidują inną formę szczególną umowy konsumenckiej”. Wnoszący petycję w uzasadnieniu podnosi argument, że dzięki przyjęciu tej zmiany spadnie liczba kradzieży danych osobowych używanych w celu wyłudzenia kredytów, usług lub rzeczy.

Komisja w dniu 25 września 2020 r. rozpatrzyła petycję. Państwo senatorowie zapoznali się z postulatami petycji, wysłuchali również informacji o pracach prowadzonych nad petycjami tej samej treści w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz w Sejmie. W posiedzeniu uczestniczył pan Artur Zwaliński z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który poinformował, że w jego opinii przyjęcie zaproponowanej w petycji zmiany spowoduje powstanie przepisu, który w zakresie elementów umowy kredytowej będzie odbiegał od rozwiązań przewidzianych w tzw. dyrektywie o kredycie konsumenckim, w dyrektywie 2008/48/WE. Zwrócił jednak również uwagę na potrzebę rozwiązania

problemu kradzieży tożsamości, który istnieje, za pomocą innych rozwiązań przeciwdziałających ich skutkom.

Państwo senatorowie postanowili, aby zasięgnąć opinii 3 resortów: ministerstwa cyfryzacji, ministerstwa do spraw Unii Europejskiej oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. Zanim pokrótce przedstawię te opinie, chciałabym tylko dodać, że sejmowa Komisja do Spraw Petycji, która rozpatrywała petycję tej samej treści, zakończyła swoje prace 14 października 2020 r. uchwaleniem dezyderatu do prezesa Rady Ministrów z prośbą o ustosunkowanie się właśnie do postulatu petycji.

Jeśli chodzi o opinie, to jako pierwszą może przedstawię opinię ministerstwa do spraw Unii Europejskiej, reprezentowanego przez pana ministra Konrada Szymańskiego. W opinii ministerstwa proponowany przez autora nowy przepis budzi wiele wątpliwości, które mają znaczenie dla oceny jego zgodności z prawem Unii Europejskiej i przemawiają na rzecz uznania analizowanego przepisu za niezgodny z dyrektywą o kredycie konsumenckim. I tutaj pan minister podnosi pewne wątpliwości. Wątpliwości budzi nałożenie na pracownika banku bądź firmy pożyczkowej obowiązku poświadczenia własnoręczności podpisu konsumenta. Zgodnie z prawem o notariacie poświadczenia własnoręczności dokumentu dokonuje notariusz i takie poświadczenie ma walor dokumentu urzędowego; trudno podważyć fakt złożenia podpisu osoby, której podpis poświadczył notariusz. A zatem zdaniem ministerstwa niejasny jest cel wprowadzenia obowiązku, który nie wywołuje żadnych skutków prawnych, tym bardziej że celem zmiany byłaby ochrona konsumenta. Dla ministerstwa niejasne są też skutki prawne naruszenia przez pracownika przedsiębiorcy obowiązku poświadczenia własnoręczności podpisu i weryfikacji danych, które znajdują się w tym dokumencie. Polskie prawo nie przewiduje bowiem sankcji za zawarcie umowy bez oświadczenia o potwierdzeniu prawdziwości danych kontrahenta. Ponadto proponowane oświadczenie nie byłoby oświadczeniem składanym pod rygorem odpowiedzialności karnej za poświadczenie nieprawdy i nie jest jasne, czy osoba poświadczająca ponosiłaby jakąkolwiek odpowiedzialność za treść składanego oświadczenia. Zdaniem ministerstwa zaproponowane rozwiązanie nie zniechęci osób, które zaciągają kredyty, posługując się fałszywą tożsamością. W konsekwencji

trudno uznać, że wskazany przepis służyłby ochronie konsumenta i rozwiązywałby problem zawierania umów kredytowych z wykorzystaniem cudzych danych osobowych. Ponadto przepis może zostać uznany za dodatkowy obowiązek przedkontraktowy, naruszający harmonizację przewidzianą w dyrektywie o kredycie konsumenckim.

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Mam prośbę. Ponieważ te wszystkie opinie...)

One wszystkie są na nie.

PRZEWODNICZĄCY ALEKSANDER POCIEJ

No więc właśnie, dlatego chciałbym... Dziękuję bardzo. Przepraszam, że tak przerwałem, ale ponieważ wszystkie te opinie są na nie... A ja osobiście muszę powiedzieć, że dosyć wysoko cenię sobie kompetencje pana ministra Zagórskiego, pana ministra Szymańskiego, jak również pani minister Dalkowskiej, która tutaj się podpisała.

Wydaje mi się, że wobec tak jednobrzmiących opinii negatywnych mogę zaproponować, abyśmy nie prowadzili dalej prac nad tą petycją.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tym zakresie? Nie.

W związku z tym zarządzam głosowanie w sprawie tej petycji.

Kto z państwa senatorów na sali jest za niekontynuowaniem prac nad tą petycją?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 głosy za.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt nie był przeciw.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt się nie wstrzymał.)

Dodaję, że wszystkie te opinie są bardzo pogłębione, naprawdę dopracowane. Bardzo bym był szczęśliwy, gdyby wszystkie urzędy traktowały nas tak poważnie jak w przypadku tej petycji.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: W sumie 6 głosów za.)

6 głosów za.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt nie był przeciw.)

Nikt nie był przeciw.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 1 senator się wstrzymał od głosu.)

1 senator się wstrzymał.

W związku z wynikiem głosowania stwierdzam, że nie będziemy kontynuować prac nad tą petycją.

Przechodzimy do rozpatrywania punktu piętego.

Bardzo proszę.

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Dzień dobry.

Maciej Kowalski, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. W pierwszej kolejności wnoszący petycję postuluje zmianę art. 35 ust. 3 ustawy o Narodowym Banku Polskim. Przepis ten przewiduje, że prezes NBP określa w drodze zarządzenia zasady i tryb postępowania przy zatrzymywaniu znaków pieniężnych podejrzanych co do autentyczności oraz postępowania z fałszywymi znakami pieniężnymi. Zarządzenie wymaga uzgodnienia z ministrem sprawiedliwości i ministrem właściwym ds. wewnętrznych. Wnioskodawca wskazuje, że zarządzenie prezesa NBP, o którym mowa w tym przepisie, może mieć tylko charakter wewnętrzny, a tym samym może obowiązywać wyłącznie podmioty podległe organizacyjnie prezesowi NBP, nie może wiązać innych podmiotów czy też nawet obywateli. W jego ocenie zarządzenie powinno zostać zastąpione rozporządzeniem. I tutaj wnioskodawca postuluje nadanie konkretnej treści art. 35 ust. 5.

Wnioskodawca przedkłada również inne postulaty. Są to postulaty zmiany kodeksu postępowania cywilnego. Polegają na zmianie art. 45³ §1 pkt 3 poprzez rozszerzenie katalogu spraw zaliczanych do spraw gospodarczych na sprawy

z tytułu odpowiedzialności cywilnej w prostej spółce akcyjnej. Jednocześnie autor petycji postuluje zmianę art. 479⁵⁵ i art. 479⁶⁶ poprzez skorygowanie zawartych tam odesłań do innych przepisów kodeksu postępowania cywilnego z uwagi na uchylenie niektórych z nich. Kolejną ustawą, jaką proponuje zmienić wnioskodawca, jest ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zmiana dotyczyła art. 95 ust. 1 pkt 7 oraz art. 104 ust. 2, a polega na zastąpieniu zawartego tam pojęcia organizacji społecznej pojęciem organizacji pozarządowej.

W pierwszej kolejności chciałbym zaznaczyć, że postulaty z tej petycji są rozpatrywane również w Sejmie. Odnośnie do postulatu dotyczącego zmiany ustawy o Narodowym Banku Polskim powiem, że sejmowa komisja petycji w dniu 15 października 2020 r. postanowiła wnieść projekt ustawy w tym zakresie, uwzględniając uwagi Narodowego Banku Polskiego i innych instytucji.

Odnośnie do postulatów zmiany kodeksu postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych powiem, że wystąpiono z dezyderatem do ministra sprawiedliwości. Nasza komisja zwróciła się o pisemne opinie do Narodowego Banku Polskiego, do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zarówno MSWiA, jak i Narodowy Bank Polski przesłały jedynie swoje opinie co do postulatu dotyczącego zmiany ustawy o Narodowym Banku Polskim, podczas gdy Ministerstwo Sprawiedliwości odniosło się do wszystkich postulatów zawartych w tej petycji. Ministerstwo Sprawiedliwości w swojej opinii z dnia 21 grudnia 2020 r. uznało za zasadną zmianę dotyczącą kodeksu postępowania cywilnego w zakresie włączenia do katalogu spraw gospodarczych spraw dotyczących odpowiedzialności cywilnej w prostej spółce akcyjnej. Jak podkreślono, z dniem 1 marca 2021 r. weszły w życie przepisy od art. 300¹ do art. 300³⁴ kodeksu spółek handlowych dotyczące prostej spółki akcyjnej, w tym przepisy dotyczące odpowiedzialności cywilnoprawnej, wobec czego postępowanie gospodarcze powinno obejmować również sprawy dotyczące roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej w prostej spółce akcyjnej, tak samo, jak ma to miejsce w przypadku spółek kapitałowych. Resort przychylił się w opinii również

do proponowanych w petycji zmian techniczno-legislacyjnych dotyczących uchylenia nieaktualnych odesłań do deregowanych przepisów w kodeksie postępowania cywilnego, jak i w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Przepraszam bardzo, że panu przerwę...

(Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: Jasne.)

I przepraszam państwa, że przerywam, ale chciałbym powiedzieć, że w tych wszystkich 3 opiniach... Te 3 opinie są w większości pozytywne, więc...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, Panie Mecenasiu, chciałby pan zabrać głos?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam bardzo, ale chciałbym jeszcze tylko jedno powiedzieć, zanim przejdziemy do wypowiedzi pana mecenasa. Proszę mi powiedzieć: czy na skutek tej petycji w Sejmie rozpoczęły się jakiegokolwiek prace, czy nie?

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Z tego, co dziś sprawdzałem, wynika... To znaczy nie odnalazłem projektu ustawy o Narodowym Banku Polskim.

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Czyli nie wiemy?)

Ale na stronie internetowej jest informacja, że w zakresie tego postulatu zostanie uchwalony projekt ustawy.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję.
Panie Mecenasiu?

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
JAKUB ZABIELSKI**

Od razu mówię, proszę państwa, że mamy tutaj 3 grupy spraw. Najbardziej doniosła, tak bym powiedział, jest kwestia Narodowego Banku Polskiego. Powiem tak, proszę państwa: wszystko wzięło się stąd, że ustrojodawca zastrzegł całą materię związaną ze znakami pieniężnymi do kompetencji Narodowego Banku Polskiego. Proszę zwrócić uwagę: gdybyśmy mieli wykonać tę petycję, to ja nie umiałbym zaproponować państwu racjonalnego rozwiązania, bo kwestie, które mają się znaleźć w tym akcie czy miałyby się znaleźć w tym akcie, powinny być regulowane rozporządzeniem. Narodowy Bank Polski nie może wydawać rozporządzeń, prezes Narodowego Banku Polskiego nie może takich rozporządzeń wydawać, a żaden inny organ nie ma w zakresie swoich kompetencji i zadań kwestii związanych ze znakami pieniężnymi. I teraz, jak popatrzymy sobie na te opinie, które przysły, to zobaczymy, że sama Rada Ministrów i jej członkowie nie wiedzą, kto takie rozporządzenie powinien wydać. Czy powinien to zrobić minister sprawiedliwości? Czy może powinien to zrobić minister właściwy do spraw finansów publicznych? A może minister właściwy do spraw wewnętrznych? I czy powinien działać w ramach współstanowienia, czy w ramach współuczestniczenia? Powiem tak: mamy kłopot. Gdybyśmy mieli cokolwiek z tym robić, to musielibyśmy ustalić w samej Radzie Ministrów, kto w ramach tej Rady Ministrów, kto z członków Rady Ministrów takie rozporządzenie wyda.

I druga sprawa. Proszę państwa, pamiętajmy o tym, że jeżeli proponujemy jako Senat korekty przepisów upoważniających czy też dodawanie nowych przepisów upoważniających do systemu prawnego, to idzie za tym pewien obowiązek. Mamy obowiązek przygotować założenia projektowanego aktu wykonawczego. I teraz tak: jeżelibyśmy się zdecydowali na inicjatywę w tym zakresie, to tak naprawdę powinniśmy przygotować założenia tego aktu, który zostanie wydany w oparciu o tę delegację. No, ale ja nie wiem, czy my jesteśmy gotowi do tego, żeby w relacjach na linii rząd – Narodowy Bank Polski – Policja jakieś założenia aktów wykonawczych im narzucić. Obawiam się, że nie.

Co do dwóch pozostałych kwestii... W przypadku kodeksu postępowania cywilnego to jest oczywiście naprawienie błędu, który został popełniony przy okazji uchwalania ustawy wprowadzającej prostą spółkę akcyjną. A czy błąd jest na tyle istotny, żeby tworzyć odrębny projekt w celu naprawienia tego błędu? Mam wątpliwości. Tak naprawdę podejrzewam, że do lipca 2021 r., kiedy przepisy o tamtej spółce prostej wejdą w życie, kodeks postępowania cywilnego będzie nowelizowany jeszcze nieraz, więc kwestię, która tak naprawdę koreluje odesłanie, i kwestię dotyczącą tego, co jest sprawą gospodarczą, możemy spokojnie załatwić przy którejś tam noweli k.p.c.

Jeżeli chodzi o terminologię ustawy...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Będzie pan mecenas o tym pamiętał?)

To znaczy, ja nie będę pamiętał, to trzeba...

(Wesołość na sali)

Nie, nie, nie. Ministerstwo Sprawiedliwości jest świadome tego i trzeba będzie to poprawić. Ale, proszę państwa, zasady są proste: stabilność porządku prawnego wymaga tego, żeby ingerować tylko wtedy, kiedy rzeczywiście spodziewamy się osiągnąć znaczną korzyść, a nie tylko nieznacznie poprawić istniejący porządek prawny. Tego rodzaju sprawy, umówmy się... To znaczy one są bardzo ważne, ja nie kwestionuję wagi, rangi tych wszystkich podnoszonych problemów, ale zastępowanie wyrazów „organizacja społeczna” słowami „organizacja pozarządowa” terminologicznie może i jest zasadne, ale treści normatywnej przepisów nie zmienia. A więc tak naprawdę niczego nowego do systemu prawnego nie wprowadzimy. Stąd też w mojej ocenie...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: To jest ten drugi. A trzeci? Bo o trzecim...)

Bo tam są 3 kwestie. Narodowy Bank Polski...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: To o nim mówiliśmy.)

To jest kwestia rozporządzenia, tak? I zastanowienia się, kto to ma zrobić.

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Omówiliśmy to, tak.)

Kodeks postępowania cywilnego to jest włączenie odpowiedzialności cywilnej w przypadku prostej spółki...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Czyli tutaj czekamy na jakąś kolejną zmianę.)

To powinno... Tak, tak. Tylko że jest tak, że jeżeli to nie zostanie uwzględnione na odpowiednio

wczesnym etapie w pracach nad kodeksem postępowania cywilnego w Sejmie, to my takiej poprawki nie wniesiemy, bo znowu wykroczymy poza zakres dopuszczalnej poprawki Senatu. To jest delikatna sprawa. Delikatna sprawa.

Z kolei kwestia dotycząca ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest wyłącznie terminologiczna, bo to zastąpienie wyrazów „organizacja społeczna” wyrazami „organizacja pozarządowa”. No niestety, mamy bałagan w systemie prawnym – terminologiczny. My jako Biuro Legislacyjne nieraz zwracaliśmy uwagę na to, że jest bałagan terminologiczny w systemie prawnym. I rzeczywiście np. w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym mamy rejestr stowarzyszeń i organizacji społecznych. W ustawie – Kodeks postępowania cywilnego mamy organizacje pozarządowe. W ustawie o działalności...

PRZEWODNICZĄCY ALEKSANDER POCIEJ

Panie Mecenasie, dziękuję. My to wiemy, bo my to przerabiamy mniej więcej na każdym...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski: Regularnie. Ja wiem.)

No, przy wszystkich petycjach, które podsyła nam tutaj autor również teje petycji. A więc wiemy to.

Pan senator Seweryński chciał zabrać głos. Bardzo proszę.

SENATOR MICHAŁ SEWERYŃSKI

Ja co do zasady zgadzam się z opinią pana legislatora, że nie powinniśmy dalej kontynuować tej petycji, ale mam jedno pytanie do postawienia. Nie można zarządzeniem, nie można rozporządzeniem, ale czy ustawą można?

GŁÓWNY LEGISLATOR W BIURZE LEGISLACYJNYM W KANCELARII SENATU JAKUB ZABIELSKI

Z tego, co pan profesor powiedział... Chyba najlepsze rozwiązanie byłoby takie, żeby

przenieść te regulacje, które są w akcie wewnętrznym, do ustawy. Tylko że to jest kwestia, tak bym powiedział, bardzo techniczna. Nie wiem, czy państwo wiecie, co jest w tym zarządzeniu. W tym zarządzeniu jest opisane bardzo szczegółowo, co się ma dziać i w jakiej procedurze w sytuacji, kiedy w czyjeś ręce trafi banknot, co do którego są wątpliwości, że jest prawdziwy. To jest kwestia informowania policji, sporządzania protokołów, przybijania, stemplowania banknotów anulowanych czy fałszywych. Ja już nawet dokładnie tego nie pamiętam, ale to jest cała bardzo szczegółowa procedura. To się tak naprawdę – z uwagi na szczegółowość rozwiązań dotyczących tego, co tam jest regulowane – nie nadaje do ustawy. Prawda jest taka, że to powinno być rozporządzenie. Ale kto to rozporządzenie powinien wydać? Ja po przeanalizowaniu zarządzenia jakoś tam podskórnie czułem, że to być może minister właściwy ds. wewnętrznych w związku z tym, że Policja jest tam bardzo zaangażowana, a od Policji jest minister właściwy ds. wewnętrznych. No, ale po poznaniu treści tych opinii, które przeczytałem, jakby stoję w rozkroku, bo tak naprawdę nie wiadomo. Jedni mówią, że ma to być minister właściwy do spraw finansów, inni, że minister sprawiedliwości, a mnie się wydaje jeszcze coś innego. A jak wezmę do ręki ustawę o działach administracji rządowej i ją zacząć czytać, to nie jestem w stanie przypisać kwestii znaków pieniężnych do żadnego działu administracji rządowej. Tego tam nie ma, bo konstytucja przypisała Narodowemu Bankowi Polskiemu to zadanie i kompetencje w tym zakresie.

Oczywiście mamy orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, który w odniesieniu do aktów wewnętrznych prezesa Narodowego Banku Polskiego mówił, że w przypadku banku centralnego można szerzej potraktować kwestię przepisów o charakterze wewnętrznym. Zasada jest taka: adresatami takich aktów mogą być tylko organy podległe bądź podporządkowane, i tutaj co do zasady dodaje się przysłówki „organizacyjnie”. A Trybunał Konstytucyjny w niektórych swoich orzeczeniach właśnie w związku z aktami wydawanymi przez Narodowy Bank Polski powiedział tak: organizacyjnie, ale również kompetencyjnie. Adresatami części regulacji wydawanych przez Narodowy Bank Polski były banki komercyjne, a bank komercyjny nie jest podległy

ani podporządkowany organizacyjnie bankowi centralnemu. A jednak Trybunał uznał, że ze względu na kompetencje, które zostały przypisane Narodowemu Bankowi Polskiemu, realizacja tych kompetencji będzie możliwa tylko wtedy, kiedy uznamy, że Narodowy Bank Polski ma prawo wydawać akty o charakterze wewnętrznym, których adresatami uczyni podmioty podległe kompetencyjnie, a nie tylko organizacyjnie.

Jednak to wszystko to są dywagacje akademickie. Trzeba załatwić ten temat, ale w jaki sposób zostanie załatwiony, to ja bym... Z legislacyjnego punktu widzenia tak naprawdę powinna to sobie rozstrzygnąć sama Rada Ministrów. Ona powinna ewentualnie dokonać korekty ustawy o działach... To znaczy nie ona, ale ona powinna zaproponować taką korektę ustawy o działach administracji rządowej, żeby ta problematyka do któregoś działu została wpisana, żebyśmy po prostu metodą faktów nie zmieniali ustawy o działach administracji rządowej. Bo papier wszystko przyjmie, my możemy uchwalić cokolwiek i w sposób pośredni zmienić ustawę o działach administracji rządowej, natomiast ja nie wiem, czy można to uznać za legislacyjnie... Inaczej: wiem, że to byłoby legislacyjnie niepoprawne.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Panie Marszałku, bardzo proszę.

**SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI**

Panie Przewodniczący, ja składam wnioszek o to, żeby nie kontynuować prac nad tą petycją. Ale jednocześnie proponuję, żebyśmy sformułowali dezyderat do premiera, po to, żeby była świadomość, że jest taki problem o złożonym charakterze legislacyjnym, że jest złożony problem legislacyjny. No i trzeba znaleźć jakieś remedium w tej sytuacji. To już nie będzie nasze zadanie, ale moim zdaniem rząd powinien wiedzieć, że jest obszar budzący tak daleko idące, ważne wątpliwości.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski: No tak.*)

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Panie Marszałku, dokładnie to samo chciałem zaproponować, bo rzeczywiście to jest temat na poważne pismo. Nie dezyderat, bo chyba tego nie możemy kierować, ale poważne pismo...

(Głos z sali: Sygnalizacyjne.)

...sygnalizacyjne, opisujące dosyć głęboko ten temat i naszą prośbę, aby...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak. A więc takie będą...

Zarządzam głosowanie nad propozycją pana marszałka.

Przepraszam bardzo, czy ktoś z kolegów pracujących zdalnie chciałby się wypowiedzieć w tym zakresie? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym moja propozycja jest taka, żebyśmy teraz głosowali, z tym że zobowiązuję sekretariat do sporządzenia we współpracy z panem mecenasem... Chodzi o to, abyśmy napisali bardziej rozbudowane niż zwykle pismo i do RCL, i do pana premiera.

Bardzo proszę.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
JAKUB ZABIELSKI**

Zobaczymy, co zrobił Sejm, jak Sejm wybrnął z tego, bo skoro kolega z działu petycji mówił tutaj, że jest jakiś projekt... Ja tego projektu na oczy nie widziałem i sam jestem ciekaw, co oni wymyślili, rozwiązując ten problem.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Bardzo chętnie zaspokoimy tę ciekawość, ale bardzo bym prosił, żebyśmy przygotowali takie pismo.

Zarządzam głosowanie nad wnioskiem pana marszałka.

Kto jest za?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 senatorów na sali.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt nie był przeciw.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt się nie wstrzymał.)

Proszę o zliczenie głosów.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: W sumie 8 głosów za, jednogłośnie.)

8 głosów za niekontynuowaniem pracy nad tą petycją i jednocześnie za zwróceniem się z pismem do pana premiera i do RCL. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy wobec tego do punktu szóstego naszego porządku.

Bardzo proszę.

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Jeszcze raz Maciej Kowalski.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Romana Jacka Arseniuka. Dotyczy zmiany art. 231 kodeksu karnego poprzez wprowadzenie nowego typu czynu zabronionego oraz zmiany art. 324 §2 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego w celu wprowadzenia obligatoryjnego zgłoszenia zdania odrębnego oraz jego uzasadnienia na piśmie w przypadku braku zgody sędziego z większością składu orzekającego podczas głosowania.

W pierwszej kolejności autor petycji podnosi, że sędzia wydający błędne orzeczenie naruszające przepisy o odsetkach powinien ponosić konsekwencje takiego czynu. W opinii autora przepisy o odsetkach są bardzo proste i nie pozostawiają żadnych luzów decyzyjnych, dlatego takie zachowanie powinno być piętnowane. W związku z tym wnioskodawca proponuje wprowadzić do kodeksu karnego nowy typ czynu zabronionego poprzez dodanie do art. 231 nowego §1a o następującej treści: „Wchodzący w skład sądu sędzia, który do wydanego przez ten sąd orzeczenia naruszającego przepisy ustawy określającej wysokość odsetek maksymalnych, odsetek maksymalnych za opóźnienie lub maksymalną wysokość

kosztów pozaodsetkowych nie zgłosił zdania odrębnego nieaprobującego tego naruszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat pięciu”. W opinii autora petycji, jeżeli udało się przeprowadzić zmianę kodeksu karnego, to należy również dokonać nowelizacji art. 324 §2 zdanie trzecie kodeksu postępowania cywilnego właśnie poprzez zmianę treści tego przepisu w następujący sposób: „Sędzia, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością przy podpisywaniu sentencji, zgłasza zdanie odrębne i obowiązany jest uzasadnić je na piśmie przed podpisaniem uzasadnienia”.

Jest to petycja kontynuowana. W dniu 25 września 2020 r. nasza komisja postanowiła zasięgnąć opinii Ministerstwa Sprawiedliwości, Sądu Najwyższego oraz Trybunału Konstytucyjnego i takie opinie wpłynęły, wyłączając opinię Trybunału. W podsumowaniu opinii Sądu Najwyższego stwierdzono, że przedłożona do zaopiniowania petycja postulująca wprowadzenie do art. 231 kodeksu karnego §1a w zaproponowanym brzmieniu nie zasługuje na aprobatę i nie powinna stać się przedmiotem dalszych prac legislacyjnych. W pisemnej opinii Ministerstwa Sprawiedliwości wskazano, że ukształtowanie przepisów zgodnie z postulatami autora petycji wydaje się nieracjonalne, a ponadto mogłoby stać w sprzeczności z zasadą niezawisłości sędziów wyrażoną w art. 188 konstytucji. Proponowane ukształtowanie instytucji zdania odrębnego mogłoby stanowić element presji na sędziów sądów powszechnych w zakresie sprawowania nich wymiaru sprawiedliwości i naruszać zasadę tajemnicy narady sędziowskiej. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Bardzo dziękuję.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jestem za głęboką reformą sądownictwa w Polsce, ale nie w ten sposób. Proponuję nie podejmować prac nad tą petycją.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Mnie też się wydaje, iż aż tak indywidualnie ujęty przepis nie pozostawiałby żadnego pola do manewru. Zgadzam się również z tymi 2 opiniami.

Czy ktoś jeszcze chciałby się wypowiedzieć w tym zakresie? Nie widzę zgłoszeń.

Zarządzam głosowanie nad wnioskiem pana senatora Mamątowa o niekontynuowanie pracy nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 senatorów.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Proszę o doliczenie głosów oddanych zdalnie.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 8 głosów za, jednogłośnie za.)

Jednogłośnie, 8 głosami, nasza komisja podjęła decyzję o niekontynuowaniu pracy nad tą petycją.

Bardzo proszę, przechodzimy do petycji umieszczonej w punkcie siódmym, tak?

(Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Gabriela Kopania: Tak.)

Bardzo proszę.

GŁÓWNY SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA

Gabriela Kopania, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna pana Marka Nowaka. Została ona wniesiona 16 kwietnia 2020 r. Dotyczy podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Przypomnę tylko, że autor petycji wnosi o całkowite zniesienie opodatkowania zysków kapitałowych. Przypomnę również to, że obecnie opodatkowanie wynosi 19%.

Wysoka Komisja obradowała nad petycją i zapoznała się z jej szczegółowymi postulatami 18 listopada ub.r. Wówczas Wysoka Komisja zapoznała się z opinią Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej i uznała, że pomocne będzie uzyskanie opinii Związku Banków Polskich. Mamy opinię Związku Banków Polskich z grudnia 2020 r. Pan prezes Pietraszkiewicz wskazuje, że Związek Banków Polskich zawsze wypowiadał się przeciw wprowadzeniu, a następnie przeciw stosowaniu podatku dochodowego od osób fizycznych w części dotyczącej podatku od zysków kapitałowych, zwłaszcza podatku od odsetek. Wskazał również, że wprowadzenie opodatkowania wpływa na zmniejszenie skłonności obywateli do oszczędzania. Stanowisko sektora bankowego napotkało na ocenę Ministerstwa Finansów, zgodnie z którą opodatkowanie zysków kapitałowych jest niezbędne z punktu widzenia stabilności finansów publicznych oraz musi być stosowane z racji istnienia wspólnych przepisów unijnych w zakresie opodatkowania dochodów kapitałowych.

Na koniec informuję, że w Sejmie zakończono prace nad tożsamą petycją tego samego autora i w dniu 14 stycznia podjęto decyzję o niepodejmowaniu dalszych prac nad petycją. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Sprawa wydaje się na dzień dzisiejszy mniej paląca, gdyż niespecjalnie są jakieś dochody z lokat, tak naprawdę są one zupełnie minimalne, ale oczywiście prędzej czy później kwestia się pojawi.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Pan marszałek Seweryński. Bardzo proszę.

SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI

Mnie się wydaje – sędzę tak po wysłuchaniu tego referatu – że sprawa jest uregulowana zarówno prawem europejskim, jak i prawem krajowym, które recypowało przepisy prawa europejskiego, i że nie ma podstaw do tego, żebyśmy to zmieniali.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Mam takie samo wrażenie, mimo iż osobiście chętnie bym podjął pracę nad tą petycją. Ale oczywiście, zgodnie z tym, czego wysłuchaliśmy, jest to regulowane prawem Unii Europejskiej. W związku z tym, jak by się wydawało, mamy w tym zakresie związane ręce.

Dobrze.

Czy są jeszcze jakieś wypowiedzi w tym zakresie?

(Senator Joanna Sekuła: Panie Przewodniczący...)

Tak, bardzo proszę, Pani Senator.

SENATOR
JOANNA SEKUŁA

Czy pani byłaby uprzejma przywołać przepis unijny, który reguluje tę kwestię?

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA

Na pewno mogę przywołać... Mam przed sobą opinię Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, w której wskazano właśnie na powiązania z prawem Unii Europejskiej. Czy pani senator sobie życzy?

SENATOR
JOANNA SEKUŁA

Jeżeli pani nie dysponuje teraz tym przepisem, to trudno.

Mówię o tym, Panie Przewodniczący, ponieważ mieliśmy podobną sprawę na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu. Wtedy pomimo istniejącego w opinii ministerstwa uregulowania dotyczącego pewnych kwestii rozliczeniowych pan minister jednak podjął zobowiązanie, że rozważy ten zapis jeszcze raz.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak, tak. Ja to pamiętam, rozumiem. Jednak o ile czasami mam ograniczone zaufanie do przedstawicieli ministerstw, o tyle mam zaufanie do naszego biura analiz i petycji. W związku z tym... Jak rozumiem, nie może pani w tej chwili przywołać odpowiedniego przepisu. A skąd ta informacja wynikała? Czy pani pamięta? Czy to było jakieś zawiadomienie? Czy to było sprawdzane?

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA**

Jeżeli chodzi o prawo Unii Europejskiej, to otrzymaliśmy odpowiedź od ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej, w której dokładnie wskazał na 2 akty: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego. Ministerstwo wskazuje, że w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jednym z kierunków interwencji jest budowa długoterminowego kapitału Polaków. Kierunek ten ma na celu zwiększenie skali oszczędności w gospodarce poprzez budowę kultury oszczędzania. Z zakładanych działań przewidzianych do realizacji w ramach strategii budowy kultury oszczędzania jest obniżenie stawki opodatkowania dochodów z inwestycji długoterminowych, czyli powyżej 12 miesięcy. Zaś Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Nie, nie, przepraszam bardzo, o co innego mi chodzi, ponieważ ważnym argumentem, przynajmniej dla mnie, był ten argument, że nie

możemy rozpocząć pracy nad czymś, co jest niezgodne z prawem unijnym. Tutaj mamy jednak stanowisko sektora bankowego, który od lat to postuluje, a nie sędzę, żeby przeciwko... żeby nie uwzględniał on prawa Unii Europejskiej. Mówię tu o stanowisku Związku Banków Polskich. A w tej odpowiedzi ministra finansów nie widzę nigdzie *expressis verbis* wyrażenia, że tak, a nie inaczej, jest w prawie Unii Europejskiej.

Możemy w tej chwili albo zagłosować za tym, co postuluje pan marszałek, tylko ja wtedy, nie mając tej pewności, będę zmuszony zagłosować przeciwko, albo jeszcze raz zawiesić prace i poprosić na następne posiedzenie tylko i wyłącznie, będziemy to pamiętać, o odpowiedź na to pytanie, które w tej chwili zadaliśmy.

Czy pan marszałek zgadza się?

(Senator Michał Seweryński: Zgadzam się.)

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Jeżeli nie ma innych głosów, to odkładamy prace i decyzję dotyczącą tej petycji do następnego posiedzenia, do momentu, kiedy będziemy mieli jasną odpowiedź na pytanie, jak to jest uregulowane w prawie europejskim. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy w związku z tym do petycji nr 8.

**GŁÓWNY SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
JOANNA LEŚNIAREK**

Joanna Leśniarek, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, kontynuowana, w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia do polskiego prawa dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym.

Autor petycji podnosi, że termin na wprowadzenie zmian w prawie wynikający z tej dyrektywy minął 1 kwietnia 2018 r. Wskazując na potrzebę wprowadzenia do polskiego prawa zapisów omawianej dyrektywy, autor nie zgadza się z sytuacją, że w państwie prawa ważniejsze jest szybsze rozpoznanie sprawy niż prawo domniemania niewinności zawarte w art. 5

kodeksu postępowania karnego i w przedmiotowej dyrektywie.

Przypomnę, że na konieczność implementacji omawianej dyrektywy zwrócił uwagę również rzecznik praw obywatelskich...

(Przewodniczący Aleksander Pocię: Mam prośbę. Akurat tutaj panią bym prosił, żeby pani trochę wolniej czytała. Ważny jest czas, ale nawet ja nie nadażam, mimo że znam tę petycję. Troszkę wolniej proszę.)

(Wesołość na sali)

Przypomnę, że na konieczność implementacji omawianej dyrektywy zwrócił uwagę również rzecznik praw obywatelskich. 26 lipca 2018 r. wystąpił on do Ministerstwa Sprawiedliwości z pytaniem o implementację wskazanej dyrektywy do polskiego porządku prawnego. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, pan Łukasz Piebiak, 18 października 2018 r. udzielił rzecznikowi odpowiedzi, zgodnie z którą w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości obecnie obowiązujące przepisy procedury karnej zapewniają implementację omawianej dyrektywy.

9 grudnia 2020 r. Wysoka Komisja rozpoczęła rozpatrywanie petycji. Senatorowie zapoznali się z postulatem petycji, jego przedmiotem i zakresem. W dyskusji nad zagadnieniem petycji senatorowie zdecydowali o skierowaniu pytania do Ministerstwa Sprawiedliwości celem uzyskania aktualnego stanowiska resortu o implementacji przedmiotowej dyrektywy.

W dniu 28 stycznia 2021 r. sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, pan Marcin Warchoł, udzielił odpowiedzi na zapytanie komisji. Ministerstwo Sprawiedliwości podtrzymało swoje dotychczasowe stanowisko, zgodnie z którym aktualne polskie uregulowania prawnokarne w zakresie zasady domniemania niewinności są wystarczające do realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej i nie ma konieczności podejmowania żadnych działań legislacyjnych w powyższym obszarze. Sekretarz stanu wskazał, że wbrew twierdzeniom autora petycji zapewnienie szybkości postępowania nie jest zasadą nadrzędną wobec zasady domniemania niewinności. Pierwsza z tych zasad została określona w art. 2 §1 pkt 4 k.p.k., zgodnie z którym przepisy kodeksu postępowania karnego mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie. Druga zasada została określona w art. 5 k.p.k. Zgodnie

z tą zasadą oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem, a nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. Jak podkreśla się w doktrynie i w orzecznictwie, szybkość i sprawność postępowania stanowią jeden z celów, którymi sąd powinien kierować się, prowadząc postępowanie sądowe. Jednak zarówno konstytucja, jak i kodeks postępowania karnego nie stanowią tego celu na pierwszej pozycji, przedkładając nad tempo postępowania osiągnięcie sprawiedliwego rozstrzygnięcia. Tak orzekł Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 30 marca 2004 r.

Odnosnie do implementacji przepisu art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze dyrektywy, dotyczącego publicznych wypowiedzi o winie, który obliuguje państwa członkowskie do podjęcia wszelkich środków niezbędnych do zapewnienia, by do czasu udowodnienia podejrzanemu lub oskarżonemu winy zgodnie z prawem organy publiczne w swoich wypowiedziach publicznych oraz orzeczeniach sądowych innych niż rozstrzygnięcie o winie nie odnosiły się do takiej osoby jak do winnej, Ministerstwo Sprawiedliwości wskazało, że przestrzeganie tych zasad wynika z obowiązującej praktyki, wypracowanej na gruncie art. 5 k.p.k.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy nasze Biuro Legislacyjne w tym zakresie...

Bardzo proszę, Pani Mecenasa.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, do zadań Rady Ministrów i poszczególnych ministrów należy implementowanie dyrektyw Unii Europejskiej. Z przedstawionych tu opinii wynika, że poszczególne ministerstwa stwierdzają, zwłaszcza Ministerstwo Sprawiedliwości stwierdza, że dyrektywa ta została implementowana w taki sposób... może

nie tyle została implementowana, ile istniejące w naszym kraju przepisy już są zgodne z treścią dyrektywy.

Jeżeli chodzi o samą petycję, jest ona na bardzo wysokim poziomie ogólności, nie ma tu wskazanych poszczególnych praw czy przepisów, które należałoby zmienić bądź dodać. Myślę, że jedną z najważniejszych kwestii, które się narzucają, jest to, że w przepisach krajowych nie ma takich przepisów, które zapobiegłyby przedstawianiu oskarżonego lub podejrzanego jako winnego w publicznych wypowiedziach organów publicznych, a jest to wyrażone w tej dyrektywie wprost. Można się jedynie domyślać, że sformułowanie takiego zakazu mogłoby być np. wyrażone bądź jako zakaz w ustawie karnej procesowej, bądź jako rodzaj przestępstwa w kodeksie karnym. Ale to jest tylko jeden szczegół, który ja tu widzę.

Jeżeli chodzi o całą dyrektywę, należałoby poświęcić, przypuszczam, sporo czasu, aby ją dokładnie przeanalizować, przeanalizować cały system prawa karnego szeroko rozumianego i ewentualnie dopracowywać jakieś szczegóły w miejscach, gdzie zostałyby stwierdzone, że nie do końca spina się treść prawa krajowego z dyrektywą. Nie wiem, wydaje mi się, że Senat jako instytucja nie dysponuje tak rozbudowanym biurem, czy to legislacyjnym, czy studiów i analiz, które wykonywałoby tego typu zadania. To wszystko. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Od siebie mogę dodać, że patrząc na to, jak ewoluuje nasz wymiar sprawiedliwości, trudno stwierdzić, żeby to wskazanie dotyczące szybkości rozpoznania sprawy w jakikolwiek sposób funkcjonowało w naszym wymiarze sprawiedliwości. Tak więc również z tego powodu nie sądzę, żeby ta petycja była do końca trafiona.

Widzę, że pan minister pracuje jeszcze na starych pismach. A chciałbym tu powiedzieć panu senatorowi, marszałkowi Seweryńskiemu, że pismo do pana marszałka jest...

(Wesołość na sali)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha, to dlatego. Rozumiem. Teraz otrzymałem informację, że to dlatego, że wtedy pan

marszałek prowadził za mnie posiedzenie. To w takim razie wszystko wyjaśnia.

Stawiam wniosek, abyśmy nie kontynuowali pracy nad tą petycją.

(Pan Wojciech Pruński: Panie Senatorze, czy mógłbym jeszcze zabrać głos?)

A, oczywiście. Bardzo proszę.

**PAN
WOJCIECH PRUŃSKI**

Dzień dobry.

Nazywam się Wojciech Pruński. Jestem autorem petycji P10-60/2020.

Na początku chciałbym podziękować za zaproszenie panu przewodniczącemu komisji, szanownemu panu Aleksandrowi Pocijowi, oraz szanownemu panu Bogdanowi Borusewiczowi za wypowiedź podczas rozpoznania petycji w grudniu, dzięki której doszło do kontynuacji prac nad tą petycją.

Chciałbym się odnieść do słów, które tu padły podczas posiedzenia komisji, oraz do stanowiska ministerstwa w tej sprawie. Otóż, jak wynika z nowej odpowiedzi Ministerstwa Sprawiedliwości, zasada została wskazana w art. 5 kodeksu postępowania karnego. Zgodnie z tą zasadą oskarżonego uważa się za niewinnego dopóty, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem, a niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. Tu mamy do czynienia z pewnego rodzaju grą słów, Szanowni Członkowie Komisji, i nie jest to prawda.

Cytuję dalej, strona 1 odpowiedzi Ministerstwa Sprawiedliwości: „Wbrew twierdzeniom autora petycji zapewnienie szybkości i sprawności postępowania nie jest zasadą nadrzędną wobec zasady domniemania niewinności”. Otóż obecnie tak jest w obowiązujących przepisach polskiego prawa, ale jest to sprzeczne ze wskazaną przez autora petycji dyrektywą unijną, co tylko podkreśla potrzebę jej wprowadzenia.

Przywołam tu odpowiedź pana rzecznika praw obywatelskich Adama Bodnara: „Dyrektywa rekomenduje, by wszystkie wątpliwości w postępowaniu karnym rozstrzygnąć na korzyść podejrzanego i oskarżonego. Polskie prawo mówi dziś tylko o wątpliwościach niedających się usunąć jedynie wobec oskarżonego”. Jest więc znaczna różnica między obowiązującym

prawem a prawem unijnym, któremu podlega-
my.

Ministerstwo wyraziło jedynie swoją opinię, stwierdziło, że nie ma potrzeby wdrożenia dyrektywy unijnej. Konkluzja jest taka, że ministerstwu zależy na szybkości postępowań, nie zaś na prawach podstawowych obywateli zagwarantowanych w Konstytucji RP, Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz wskazanej przez autora petycji dyrektywie unijnej. Między innymi dlatego powstał ostatnio np. projekt ustawy – na szczęście nie wszedł on do porządku obrad – zakładający odmowę przyjęcia mandatu... Przepraszam, brak takiej odmowy.

I dalej. Chciałbym tu podać przykład sytuacji, w której zastosowanie domniemania winy, czyli coś odwrotnego, miało miejsce. W dniu 16 maja 2020 r. zatrzymano ok. 700 osób na podstawie rozporządzenia z dnia 16 maja, które zostało opublikowane dopiero w godzinach wieczornych, a więc jeszcze nie obowiązywało. Tak stwierdził Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie dnia 18 lutego 2021 r., uchylając postanowienie prokuratury o umorzeniu wszczęcia postępowania w tej sprawie.

Tak, Szanowni Członkowie Komisji, to linia, którą podąża ministerstwo, i jest ona niezmienna, ale nie jest ona dobra dla zwykłych obywateli i nie jest zgodna z przysługującymi im prawami zawartymi w Konstytucji RP oraz Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, już mówię, dlaczego się odniosłem...

(Senator Robert Mamątow: Polityczne...)

Tego dnia... Szanowny Senatorze, nie jest to polityczna sprawa. Tego dnia akurat zatrzymano senatora Jacka Burego na podstawie tego rozporządzenia, o tym chciałem panu powiedzieć, i dlatego poruszyłem tę kwestię. Poruszyłem ją, bo dotyczyła ona również Senatu. Wtedy zatrzymano 700 osób bez podstawy prawnej, w tym senatora Jacka Burego. W mojej ocenie taki policjant, wszczynając postępowanie... Zresztą jednoznacznie sąd wskazał, że nie miał on prawa podjąć żadnych czynności w odniesieniu do żadnej z osób, które były tego dnia na tym placu. Tymczasem nie dość, że zatrzymano senatora Jacka Burego, to również była sprawa poseł Jachiry i przeszkadzanie w interwencji poselskiej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja już zakończyłem. Tylko teraz panu odpowiadam, Panie Senatorze.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W tym momencie, w którym pan senator się odniósł, ja skończyłem ten temat. Chciałem tylko pokazać, że domniemanie niewinności nie funkcjonuje w polskim prawie, to jest coś odwrotnego, w praktyce oczywiście.

(Senator Robert Mamątow: Skąd jest ten...)

Sąd podjął taką decyzję, orzekł, że policja nie miała racji.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Ja mam prośbę i do pana Pruńskiego, i do pana senatora...

Skończył pan, tak?

**PAN
WOJCIECH PRUŃSKI**

Tak, skończyłem, ale chciałbym jeszcze coś przeczytać, tyle że to jest już inny temat. Chciałbym jeszcze poruszyć temat fałszywych oskarżeń obywateli, chodzi o statystyki dotyczące przemocy w rodzinie.

Spróbuję skrócić wypowiedź z racji tego, że...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Ale bardzo proszę, niech pan skróci...)

Tak, tak, jasne.

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Bo to zaczyna być obok tematu.)

Nie, nie. To akurat będzie... Już mówię dlaczego.

Mamy 90 tysięcy oskarżeń o przemoc w rodzinie, z czego 80 tysięcy spraw jest umarzone. Z tego wynika, że 9 na 10 oskarżeń jest fałszywych. Mamy problem może nie w prawie, ale w praktyce, polegający na tym, że jest mnóstwo fałszywych oskarżeń co do ludzi. I teraz zarówno ministerstwo, jak i być może parlament obradują, dysponując statystykami zgłoszeń, a nie faktycznych skazań. Uważam, że problem domniemania niewinności... Używa się statystyk dotyczących liczby osób pomówionych jako statystyk faktycznych przypadków przemocy, przestępstw. Mogę też podać jako przykład wzajemne oskarżenia polityków, chociaż nie będę szczegółowo tutaj poruszał tych kwestii, żeby to nie było polityczne. W każdym razie zdarzają się w publicznych wypowiedziach wzajemne oskarżenia polityków.

Jest to sprzeczne z dyrektywą unijną, bowiem zgodnie z nią – tutaj postaram się skrócić – zgodnie z art. 3 tej dyrektywy państwa członkowskie zapewniają, aby podejrzani i oskarżeni byli uważani za niewinnych do czasu udowodnienia im winy. I art. 4: państwa członkowskie podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia, aby do czasu udowodnienia podejrzanemu lub oskarżonemu winy zgodnie z prawem organy publiczne w swoich wypowiedziach, orzeczeniach sądowych i innych rozstrzygających o winie nie odnosiły się do takiej osoby jako winnej. Uważam, że w Polsce mamy z tym problem. Do osób podejrzanych odnosi się jak do winnych, zarówno w świecie polityki, jak i w sprawach rodzinnych, wszędzie. Dlatego chciałem zwrócić na to uwagę.

Ponadto złożyłem tę petycję, Szanowni Członkowie Komisji, bo zauważyłem, że zwrócił na to uwagę szanowny pan Adam Bodnar, doktor prawa. Uważam, że jeżeli ten człowiek – ja go bardzo szanuję – zwrócił na to uwagę i wskazał konkretne artykuły... Najwidoczniej panie, które się wypowiedziały, nie zapoznały się z załącznikami, a je dołączyłem. Zwrócił on uwagę na obecnie obowiązujący art. 5 kodeksu postępowania karnego, na to, że jest sprzeczny z dyrektywą unijną, oraz na art. 200... teraz musiałbym zmyślić, 233 albo... dwieście ileś kodeksu karnego, który zdaniem Adama Bodnara, przypominam, doktora prawa, jest sprzeczny z dyrektywą unijną. I ministerstwo mu odpowiedziało. Ja bym chciał przedstawić, co ministerstwo odpowiedziało. Wtedy pan podsekretarz stanu, który tu często się zjawiał, pan Łukasz Piebiak udzielił odpowiedzi panu Adamowi Bodnarowi: „Istniejące instrumenty są wystarczające do zagwarantowania praw obywateli zgodnie z dyrektywą, w związku z czym nie planuję podjęcia prac legislacyjnych w tym przedmiocie”. Ale to nie oznacza, że one są zgodne. To była wypowiedź pana podsekretarza stanu. Ja uważam, że resort obecnie podąża taką drogą kolizyjną w stosunku do prawa europejskiego, stąd takie stanowiska będą się powtarzały, będą niezmiennie. Ale obecne przepisy prawa, Szanowni Członkowie Komisji, są sprzeczne z tą dyrektywą i na to chciałem zwrócić uwagę. Dziękuję bardzo za możliwość zabrania głosu w tej materii.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tym zakresie?

To ja spróbuję odpowiedzieć. Ja z większością tego, co pan powiedział, się zgadzam. Jednak w pewnym momencie sam pan powiedział, że może nie prawo, ale praktyka. I tak to bywa na świecie, że jeden urzędnik pójdzie jedną drogą, a drugi zupełnie inną, choć patrzą na ten sam przepis. To jest już kwestia tego, jak się pewne zapisy stosuje.

My tutaj mówimy o bardzo kompleksowym, ewentualnym bardzo kompleksowym przebudowaniu całego systemu prawa w Polsce, zbudowaniu takiego, jaki pewnie chciałby pan widzieć, jak sądzę, słuchając pana wypowiedzi, aby prawo było idealne, a przynajmniej bardzo, bardzo dobre. Na podstawie tej dyrektywy różne kraje... Mamy w tej chwili tego przykład, problemy w Belgii czy we Francji. Ta dyrektywa obowiązuje, a to, że jest ona w jakimś stopniu zapisana, ale nie jest przestrzegana, to jest zupełnie inna sprawa. Ja niestety nie widzę możliwości i nie widzę takiej mocy sprawczej, abyśmy mieli...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam bardzo, nie, nie. Nie chciałbym, żebyśmy polemizowali. Ja panu dałem możliwość pełnego wypowiedzenia się.

(Pan Wojciech Pruński: Jedno zdanie odnośnie do artykułu, który chciałbym wskazać do zmiany.)

Tak?

PAN
WOJCIECH PRUŃSKI

Absolutnie nie chciałbym polemizować.

Otóż wskazałem w treści petycji, że to jest art. 5 kodeksu postępowania karnego. Jest tu różnica, chodzi o jedno zdanie: „a niedające się usunąć wątpliwości rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego”. Takie brzmienie jest obecnie i ono jest sprzeczne z tą dyrektywą. Również rzecznik praw obywatelskich wskazywał na potrzebę zapisania, aby wszystkie wątpliwości postępowania karnego rozstrzygnąć na korzyść podejrzanego. I to zdanie różni się od zapisu dyrektywy w obecnym brzmieniu. Dyrektywa wskazuje na potrzebę zmiany konkretnie w tym przepisie, w art. 5 kodeksu postępowania karnego. Ten przepis jest niezgodny z dyrektywą. To wszystko. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Jeżeli nie, to po tym głosie ja wycofam swój wniosek o niekontynuowanie prac nad tą petycją. Chyba że ktoś... Pan senator?

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

**SENATOR
ROBERT MAMAŃOW**

Ja podtrzymuję ten wniosek, przyjmuję go jako swój.

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Dobrze.)

Zgłaszam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Bardzo proszę, głosujemy nad wnioskiem pana senatora Mamańowa o niekontynuowanie prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 2 głosy na sali.)

2 głosy.

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 2 senatorów.)

Proszę o wyniki.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: W sumie 4 głosy – za, 2 – przeciw, 3 senatorów się wstrzymało.)

4 głosy – za, 2 – przeciw, 3 senatorów się wstrzymało.

Na podstawie wyniku głosowania stwierdzam, że nasza komisja nie będzie prowadziła dalszych prac nad tą petycją.

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o przejście do petycji nr 9.

**GŁÓWNY SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja z dnia 8 maja 2020 r., została ona wniesiona przez osobę fizyczną. Autor petycji wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, która będzie miała na celu ogłoszenie amnestii wobec skazanych na karę pozbawienia wolności do lat 3. Autor petycji proponuje, aby w dobie epidemii koronawirusa została ogłoszona taka amnestia wobec osób osadzonych w zakładach karnych oraz tymczasowo aresztowanych, a jej celem byłoby zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego zarówno więźniom, jak i funkcjonariuszom Służby Więziennej.

W uzasadnieniu autor petycji...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Przepraszam bardzo. Ja mam tutaj adnotację, że do chwili obecnej...

(Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak: Tak?)

...nic nie wpłynęło w tej sprawie.

(Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak: Nic. Tak.)

To ja mam prośbę: nie omawiamy tego po raz drugi. Nie dostaliśmy żadnego pisma, więc od naszej ostatniej rozmowy...

(Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak: Nic się nie zmieniło.)

...sprawa nie drgnęła. Ja bym tutaj zaproponował... Ja napiszę jakieś pismo ponaglające i przełożymy tę petycję na następny raz, dobrze? Przepraszam bardzo, ale nie ma sensu po raz drugi tego omawiać...

(Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak: Tak, bo tu...)

...jeżeli niczego nie zmienimy.

(*Główny Specjalista w Dziale Petycji i Kore-spondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Kore-spondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak*: Tak, tylko postulaty mogłabym przedstawić, nic więcej.)

Tak, tak.

Dziękuję bardzo.

W takim razie przechodzimy do... Aha, mam prośbę. Chciałbym prosić sekretariat, bo rzeczywistość sprawa jest związana z COVID, jest taka bardzo, że tak powiem, na czasie, abyśmy spróbowali zakreślić jak najkrótszy termin. Jak nam nie odpowiedzą, to wtedy sami będziemy się nad tym zastanawiać. Chciałbym, żeby ta petycja jak najszybciej do nas wróciła.

Bardzo proszę, teraz dziesiąta, tak?

(*Główny Specjalista w Dziale Petycji i Kore-spondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Kore-spondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak*: Tak. Też moja.)

Dobrze. Bardzo proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KO-
RESPONDENCJI W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Marzena Krysiak.

Petycja z dnia 2 czerwca 2020 r. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej, która dotyczyłaby zmiany ustawy o gospodarce komunalnej oraz ustawy o samorządzie gminnym w celu wyeliminowania możliwości tworzenia przez gminę spółek prawa handlowego poza sferą użyteczności publicznej, z wyjątkiem enumeratywnie określonych przypadków. Jest to petycja zbiorowa, wniesiona przez Porozumienie Spółdzielni Mieszkaniowych w Rzeszowie.

Autorzy petycji wnoszą o zmianę art. 10 ust. 1 i ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej. W art. 10 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej chodzi o wyłączenie możliwości zakładania gminnych spółek prawa handlowego działających poza sferą użyteczności publicznej oraz przystępowania do nich, z wyjątkiem sytuacji, gdy na rynku lokalnym istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej. W art. 10 w ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej autorzy proponują doprecyzować i enumeratywnie

wskazać wyjątki. Autorzy proponują również dodanie przepisów przejściowych, w których gminy zostaną zobligowane do informowania w prasie lokalnej oraz ogłaszania na stronie Biuletynu Informacji Publicznej o występujących problemach w zaspokajaniu potrzeb lokalnych, a także wnoszą o wprowadzenie obowiązku efektywnego nadzoru nad gminnymi spółkami prawa handlowego przez radę gminy oraz wojewodę.

(*Przewodniczący Aleksander Pocięj*: Ja przepraszam bardzo...)

I ostatni postulat...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Przepraszam, przepraszam bardzo. Myśmy tego już wcześniej wysłuchali.

(*Główny Specjalista w Dziale Petycji i Kore-spondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Kore-spondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak*: Tak.)

To jest przedstawiane po raz drugi. Ja mam taką propozycję, gdyby pani przeszła do konkluzji... Bo chciałbym, aby Biuro Legislacyjne, które przygotowało nam opinię, mogło nam ją przedstawić, abyśmy zdążyli również tej opinii wysłuchać.

Bardzo proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KO-
RESPONDENCJI W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Konkluzja jest taka, że są 2 opinie: bardzo obszerna opinia Biura Legislacyjnego i opinia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a pan legislator w swojej opinii odnosi się również do tej opinii ministerstwa.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak jest.

(*Główny Specjalista w Dziale Petycji i Kore-spondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji*

i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak: Dziękuję.)

Tak że bardzo proszę, Panie Mecenasiu.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
JAKUB ZABIELSKI**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja w zastępstwie za panią mecenas Bronowską. Koleżanka przygotowała obszerną opinię.

Z tej opinii tak naprawdę wynika, że my powinniśmy, jeżeli chcielibyśmy dalej pracować nad tą petycją, zasięgnąć dodatkowych opinii, m.in. ministra spraw wewnętrznych i administracji, ministra rozwoju, pracy i technologii. Ale tak naprawdę clou tego, co wynika z naszej opinii, jest takie. Proszę pamiętać, że zgodnie z konstytucją jednostki samorządu terytorialnego, a w szczególności gminy, zostały wyposażone w pewną samodzielność. Działają one we własnym imieniu i na własny rachunek. Zasada samorządności jako element demokratycznego państwa prawnego również musi być brana pod uwagę. Ograniczenie możliwości zakładania spółek komunalnych przełoży się tak naprawdę na funkcjonowanie ponad 3 tysięcy gmin w Polsce. Następtwem ewentualnej korekty ustawy o gospodarce komunalnej i ustawy o samorządzie gminnym może być to, że duża część gmin zostanie postawiona, kolokwialnie to ujmę, pod ścianą i będzie musiała coś zrobić z tymi spółkami komunalnymi, które w tej formie nie będą mogły funkcjonować.

I teraz jest pytanie, czy rzeczywiście ustawodawca, mając na względzie to, że te regulacje, o których mówimy, obowiązują od 1997 r., od początku 1998 r., w tym momencie powinien te kwestie zmieniać. Bo tak naprawdę, jak rozumiem, z petycji wynika pewien żal do ustawodawcy z tego powodu, że dokonał całkiem niedawno korekty w ustawie o samorządzie gminnym w odniesieniu do art. 9 polegającej na dodaniu ust. 2a, w którym pozwolił gminom, a tak naprawdę spółkom komunalnym, zarządzać zasobami mieszkaniowymi, które nie należą do gminy. I prawdopodobnie to jest powód, dla którego ta petycja trafiła do Senatu.

Tylko teraz tak. Proszę państwa, my mówimy o art. 9 ust. 2a, który został dodany nowelą – już patrzę – 13 czerwca 2019 r. Sejm ostatecznie uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości oraz niektórych innych ustaw. Ja stoję na stanowisku, że tak naprawdę będziemy w stanie ocenić, jak funkcjonuje art. 9 ust. 2a, dopiero po jakimś czasie funkcjonowania tego przepisu w systemie prawnym. On jest, przypominam, związany tak naprawdę z tym programem rządowym „Mieszkanie +”. Ocena skutków regulacji ex post będzie mogła być przeprowadzona dopiero wówczas, gdy ten program całkowicie wystartuje i gdy będziemy mogli w sposób racjonalny ocenić, czy rzeczywiście, po pierwsze, spółki komunalne zarządzają takim mieniem, czy to jest w ogóle przepis stosowany, czy on jest pusty, a po drugie, jak realizują one normy zakodowane w art. 9 ust. 2. My dzisiaj nie jesteśmy w stanie powiedzieć, czy ten przepis jest dobry, czy niedobry, funkcjonalny, niefunkcjonalny, efektywny, nieefektywny, bo de facto za mało czasu upłynęło od momentu, kiedy ustawodawca te normy, przepisy, w których te normy zostały zakodowane, do systemu prawnego wprowadził.

Minister spraw wewnętrznych i administracji w swojej bardzo obszernej opinii potwierdza de facto to, co koleżanka, mecenas Bronowska zawarła w swojej opinii, w opinii Biura Legislacyjnego odnośnie do petycji. Rzeczywiście również z opinii ministra spraw wewnętrznych i administracji wynika, że ewentualna korekta ustawy o gospodarce komunalnej i ustawy o samorządzie gminnym nie jest konieczna, a wręcz mogłaby prowadzić do tego, że samorządność na szczeblu gminnym zostałaby w pewien sposób ograniczona, a na pewno swoboda jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest gmina, w zakresie tego, w jaki sposób ona zaspokaja potrzeby lokalne, byłaby ograniczona.

Dodatkowo trzeba jeszcze zwrócić uwagę na ten postulat – ja się pod maską aż uśmiechnąłem – wprowadzenia przepisu, który obligowałby do efektywnego nadzoru. No, proszę państwa, przy okazji omawiania poprzedniej petycji mówiliśmy o tym, że nie jest kwestią to, że my nie mamy przepisów odnoszących się do nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego. Mamy nadzór prezesa Rady Ministrów, mamy nadzór wojewodów, mamy nadzór RIO, mamy nadzór sądów administracyjnych, a niekiedy

również sądów powszechnych nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. Jeżeli gdzieś ten nadzór nie jest efektywny, czyli te przepisy w jakimś zakresie nie są funkcjonalne, to bierze się to nie z tego, że my mamy złe przepisy albo niewystarczające przepisy, tylko bierze się to z tego, że one nie są właściwie stosowane. I tak naprawdę powinniśmy raczej zwrócić uwagę na to, żeby ten nadzór był efektywny w znaczeniu funkcjonalnym, a nie dodawać kolejne przepisy, które będą obciążały do sprawowania efektywnego nadzoru, bo nic z tego nie wynika.

Tutaj koleżanka w swojej opinii podnosi również kwestię tego, że ewentualnie można by było się zastanowić nad korektą art. 10 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej w odniesieniu do nieostrego pojęcia „w interesie gminy”. Ale powiem państwu tak: oczywiście można by było próbować tę klauzulę generalną, jaką jest ważny interes gminy, próbować doprecyzować, uściślić, tylko że ja się obawiam tego, że my, tak naprawdę schodząc na poziom kazuistyki, będziemy stali przed kolejnymi nowelizacjami, które tę kazuistykę będą uszczegóławiały po to, żeby żaden z przypadków typowych dla konkretnej, jednej jednostki samorządu terytorialnego... żeby to wszystko po prostu uwzględnić. Generalność i abstrakcyjność norm postępowania to jest ich walor, tak? To, że ustawodawca decyduje się na sformułowanie myśli w sposób z punktu widzenia odbiorcy być może nieprecyzyjny, nie oznacza, że popełnia błąd. Jeżeli to robi, to robi to świadomie i z premedytacją, po to, żeby zapewnić przepisom odpowiednią elastyczność, po to, żeby tych przepisów nie trzeba było ciągle zmieniać, po to, żeby te przepisy i normy z nich odkodowywane nadążały za zmieniającą się rzeczywistością. Po to te przepisy muszą być generalne i abstrakcyjne. Po to posługujemy się pewnymi klauzulami generalnymi, odnoszącymi się do pewnych wartości systemu prawnego, wartości zakodowanych w konstytucji, żeby organy stosujące prawo miały świadomość tego, że gdy dokonują interpretacji norm postępowania, to mają to robić w zgodzie z konstytucją, w zgodzie z całym porządkiem prawnym. I to jest taka moja refleksja odnośnie do tej petycji, bo rzeczywiście wydaje się, że jeden problem związany z art. 9 ust. 2a skutkowało tym, że autor petycji powiązał to, co z tym problemem się wiąże, z raportem NIK i wszystko nam tu podesłał, stawiając przed nami zadanie, które my oczywiście jesteśmy

w stanie wykonać, ale pozostaje pytanie, czy nie wylejemy dziecka z kąpielą. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś... Panie Senatorze, najpierw gość. Nie, nie, nie, najpierw gość. Taką mamy kolejność.

**PEŁNOMOCNIK DO SPRAW LEGISLACYJNYCH ZARZĄDU ZWIĄZKU MIAST
POLSKICH
MAREK WÓJCIK**

Panie Przewodniczący! Państwo Senatorowie! Szanowni Państwo!

Marek Wójcik, Związek Miast Polskich.

Bardzo dziękuję za udzielenie głosu.

Ja w tej sprawie z zadowoleniem słuchałem pana mecenasa. W mojej wypowiedzi chciałbym także podkreślić, że propozycja złożona w petycji nie tylko ograniczałaby swobodę jednostek samorządu terytorialnego, ale wręcz narzucałaby pewien model, który nie znajduje oparcia w konstytucji. Samorządność zostałaby ograniczona na rzecz podmiotów prywatnych. Czyli tak naprawdę te rozwiązania przesądzałyby o tym, że samorządy terytorialne nie mogą samodzielnie decydować o tym, w jaki sposób chcą realizować zadania publiczne, tylko zobowiązywałyby je do realizacji tych zadań przez określonego rodzaju podmioty, w tym przypadku podmioty prywatne.

Jeśli chodzi o nadzór, to do tego szerokiego katalogu, który przedstawił pan mecenas, dorzucę jeszcze to, co wynika z art. 171 konstytucji, mianowicie jest jeszcze prezes Rady Ministrów i sam parlament, który także może rozwiązać organy w określonych sytuacjach.

Chciałbym przytoczyć tylko 2 rozstrzygnięcia Naczelnego Sądu Administracyjnego, ponieważ jest mnóstwo orzecznictwa na temat, który jest przedmiotem petycji. Otóż NSA bardzo jednoznacznie stwierdza, że działalność gospodarcza to prawnie określona sytuacja, którą trzeba oceniać na podstawie zbadania konkretnych okoliczności, faktycznych, wypełniających lub niewypełniających znamiona tej działalności. Najważniejsze

jest to zdanie: wykonywanie tej działalności jest kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia prowadzący ją podmiot. Tu rzeczywiście odwołanie do ustawy, która reguluje zasady prowadzenia działalności komunalnej i funkcjonowania spółek komunalnych... Pan mecenas przywołał tę z 1997 r. i słusznie. Ona bardzo precyzyjnie określa, w jakim zakresie, w jaki sposób, w jakiej formie mamy te zadania realizować. Tu chodzi o to, że większość tych zadań jest realizowana przez samorządy z tego powodu, że nie ma zainteresowania realizacją tego typu działalności przez podmioty prywatne, to po pierwsze, a po drugie, z tego powodu, że ta działalność jest nierentowna. Wówczas samorządy w trosce o dobro swoich mieszkańców podejmują decyzje o tworzeniu spółek komunalnych, które te zadania będą wykonywać, powtarzam, z góry wiedząc, że zadania te nie będą opłacalne z punktu widzenia rachunku ekonomicznego, ale z punktu widzenia społecznego tak. Stąd, działając w imieniu Związku Miast Polskich, proponuję państwu, abyście państwo tej petycji nie popierali. Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.
Pan senator Mamątow prosił o głos.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Dziękuję bardzo.
Ja już krótko, bo pan powiedział w zasadzie wszystko, tylko powtórzę to, co zawsze mówiłem. Jeszcze raz powiem, że właśnie od 1989 r. wszystkie przemiany i reformy, jakie były wprowadzane, jedne lepiej, drugie gorzej... Myślę, że reforma samorządu udała nam się najlepiej i funkcjonuje do dzisiaj bardzo dobrze.

Ja myślę, że nawet ten paragraf, który w 2019 r. został wprowadzony, został wprowadzony po to, żeby samorządom pomóc, a nie po to, żeby je ograniczyć. A to, co proponuje się w tej petycji, to jest zdecydowane ograniczenie samorządom ich władzy. Dlatego jestem zdecydowanym tego przeciwnikiem. Składam wniosek o niepodjęcie prac nad tą petycją.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Czy ktoś jeszcze z państwa senatorów chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

W związku z tym zarządzam głosowanie nad wnioskiem pana senatora Mamątowa o niekontynuowanie prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za tym wnioskiem?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 głosy na sali.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Jaki mamy wynik?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 7 głosów za, jednogłośnie.)

Jednogłośnie komisja podjęła decyzję o niekontynuowaniu pracy nad tą petycją.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu jedenastego.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA

Gabriela Kopania, Dział Petycji i Korespondencji.

Są to 3 petycje indywidualne pana Sebastiana Adamowicza w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany 3 ustaw: kodeksu postępowania administracyjnego, prawa o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o radiofonii i telewizji, w celu uaktualnienia treści przepisów.

Komisja 4 marca br. rozpatrzyła petycję i zapoznała się z jej postulatami. Postanowiła wtedy skierować zapytania do Ministerstwa Sprawiedliwości o opinię w sprawie tych 3 zmian ustaw, ale do tej pory komisja nie otrzymała stanowiska ministerstwa. Tak więc pan...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, oczywiście. W dniu 4 marca komisja w głosowaniu nie zajęła stanowiska, wynik głosowania to było 3:3, dlatego też prace nad tą petycją zostały odłożone.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak jest, dokładnie tak.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja bym w tej chwili nie wracał do dyskusji, ponieważ to, iż nie podjęliśmy decyzji, wynikało tylko i wyłącznie z tego, że tak, a nie inaczej, głosy się rozłożyły. Jeśli dobrze pamiętam, ja chyba byłem za, zaś wniosek pana senatora Seweryńskiego...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...Mamątowa – tak, przepraszam bardzo – był negatywny.

Musimy jeszcze raz zagłosować.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, pozostaje nam głosowanie.

Najpierw poddamy pod głosowanie – jako dalej idący – wniosek pana senatora Mamątowa o niekontynuowanie prac nad tą petycją.

Bardzo proszę, kto z państwa senatorów jest za tym wnioskiem?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 2 senatorów na sali.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 1 senator.)

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Proszę o podliczenie głosów.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 głosy za, 3 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.)

W związku z wynikiem głosowania – 4 senatorów było przeciwko kontynuowaniu prac nad petycją, 3 było za – nie będziemy kontynuować prac nad tą petycją.

Dziękuję bardzo.

I przechodzimy do punktu dwunastego dzisiejszego porządku obrad.

Bardzo proszę.

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Dzień dobry.

Jeszcze raz Maciej Kowalski, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. Autor petycji postuluje zmianę 3 ustaw. Są to: ustawa – Prawo konsularne, ustawa – Prawo czekowe oraz ustawa – Prawo wekslowe.

Jeżeli chodzi o prawo konsularne, autor petycji proponuje zmianę art. 64 ust. 1 zdanie pierwsze poprzez nadanie mu nowego brzmienia w następujący sposób: jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy albo na sobotę, za ostatni dzień terminu uznaje się następnny dzień powszedni. Celem zmiany jest zapewnienie spójności przepisów prawa konsularnego z przepisami w innych postępowaniach w zakresie obliczania terminów, np. w postępowaniu cywilnym, karnym czy administracyjnym termin upływający w sobotę przedłuża się do następnego dnia powszedniego.

Następną ustawą, w której autor petycji postuluje zmianę, jest ustawa – Prawo czekowe. Tutaj autor petycji chciałby dokonać takiego samego zabiegu jak w przypadku prawa konsularnego, czyli doprowadzić do uznania soboty... tzn. uznania, że jeżeli termin przypada na sobotę, wówczas przedłuża się ten termin do następnego dnia powszedniego. Tę zmianę chciałby przeprowadzić w art. 55 zdanie drugie prawa czekowego.

Jeżeli chodzi o postulat zmiany prawa wekslowego, to zmiany te dotyczą nadania nowej treści następującym przepisom...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Nie, przepraszam bardzo, ja mam prośbę... Myśmy tego już raz wysłuchali.

(Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: Jasne.)

Dlatego ja bym prosił, żeby pan... Pamiętamy, mamy przed sobą tekst...

(Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: ...Petycję.)

...pamiętamy uzasadnienie.

(Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: Do meritum.)

I bardzo bym prosił...

(Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: Jasne.)

...o przejście do odpowiedzi.

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Petycja była już przedmiotem dyskusji na posiedzeniu komisji w dniu 11 lutego 2020 r. Komisja zwróciła się do Ministerstwa Sprawiedliwości o opinię o postulatach petycji. 19 marca 2020 r. Ministerstwo Sprawiedliwości przesłało opinię, w której stwierdzono, że postulaty dotyczące zmian ustawy – Prawo konsularne, art. 72 ustawy – Prawo wekslowe oraz art. 55 zdanie drugie ustawy – Prawo czekowe mają na celu uznanie soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez kodeks cywilny za dzień wolny od pracy i należy je uznać za zasadne. Jak stwierdzono w opinii, postulaty te wydają się uzasadnione potrzebą zapewnienia maksymalnego poziomu ochrony sfery praw interesów stron. Za przyjęciem proponowanego rozwiązania przemawia to, iż sobota jest dniem, w którym zazwyczaj nie działają banki, kancelarie notarialne, urzędy czy też sądy, a tym samym dopełnienie terminu kończącego się wraz z upływem soboty może niejednokrotnie być utrudnione, zwłaszcza w małych miejscowościach. Niemniej jednak w opinii resortu powyższe zmiany powinny być rozważane przy okazji najbliższej nowelizacji przepisów ustawy. Pozostałe postulaty z tej petycji nie znalazły uznania w opinii Ministerstwa Sprawiedliwości.

Chciałbym jeszcze dodać, że w Sejmie znajdują się, a w zasadzie znajdowały się, bo prace nad nimi zostały zakończone, 2 tożsame petycje tego samego autora. Jedna to była petycja

dotycząca prawa konsularnego, a druga dotycząca prawa czekowego i prawa wekslowego. W zakresie prawa konsularnego sejmowa Komisja do Spraw Petycji w dniu 14 stycznia 2021 r., czyli stosunkowo niedawno, podjęła decyzję o uchwaleniu dezyderatu do Ministerstwa Spraw Zagranicznych z zapytaniem o szczegółową analizę postulatu zawartego w petycji i przedstawienie propozycji na przyszłość, a jeśli chodzi o postulat zmiany przepisów ustawy – Prawo wekslowe i ustawy – Prawo czekowe, nie uwzględniono żadnych postulatów. Prace nad obiema petycjami zostały w Sejmie zakończone. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne... Tak?

To bardzo proszę.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA**

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja krótko chciałabym zwrócić państwa uwagę na kilka kwestii. Jeśli chodzi o propozycję zmiany art. 64 ust. 1 prawa konsularnego, to zwrócę uwagę, że sposób liczenia terminu określony w tym przepisie stanowi *lex specialis* w stosunku do przepisów kodeksu cywilnego z uwagi na to, że chodzi tutaj o szczególne warunki pracy urzędów konsularnych. Tutaj mamy do czynienia nie z sytuacją, która obowiązuje u nas, w naszym kraju, chodzi o sytuację, która obowiązuje w krajach przyjmujących. W związku z tym należy wziąć pod uwagę kalendarz pracy, który obowiązuje w różnych krajach, np. w krajach islamskich praca odbywa się od niedzieli do czwartku. W związku z tym przepis został tak skonstruowany, żeby konsul mógł liczyć terminy. Każdy konsul w każdym państwie przyjmującym w odpowiedni sposób będzie mógł liczyć w tym zakresie terminy. Dlatego nie da się prosto przełożyć takiej samej zasady, jaka obowiązuje w kodeksie cywilnym, do przepisów prawa konsularnego.

Jeżeli chodzi o przepisy dotyczące prawa wekslowego i prawa czekowego, to również zwrócę uwagę na to, że Polskę obowiązuje Konwencja w sprawie jednolitej ustawy o wekslach trasowanych i własnych. Brzmienie art. 72 prawa wekslowego jest odzwierciedleniem art. 72 ustawy jednolitej zawartej w załączniku nr 1 do tej konwencji. To samo dotyczy prawa czekowego. To również wynika po prostu z wymogów Konwencji w sprawie jednolitej ustawy o czekach.

Jeśli zaś chodzi o propozycję zmiany art. 75 prawa wekslowego, to pragnę zwrócić uwagę na to, że obecnie przepis przewiduje możliwość zaciągania zobowiązań wekslowych przez osoby niepotrafiące lub niemogące pisać z udziałem notariusza. Propozycja zawarta w petycji spowoduje osłabienie ochrony osób wskazanych w tym przepisie, a chodzi o osoby niepotrafiące pisać. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Wydaje mi się, że mogę zaproponować, abyśmy nie kontynuowali pracy nad tą petycją.

Jednocześnie prośba do sekretariatu, abyśmy w związku z zakresem, w którym ministerstwo oświadczyło, iż zgadza się z postulatem petycji, ale powinno być to uwzględnione w jakiejś szerszej nowelizacji, przekazali pismo do ministerstwa, zwrotnie, z informacją, że nie będziemy kontynuować prac, ale prosimy o pamięć o tym przy okazji prac... Również do RCL przekazaliśmy takie pismo.

Jeżeli jest zgoda na moją... Jeżeli nie ma sprzeciwu, to poddam mój wniosek pod głosowanie. Nie widzę sprzeciwu.

Zarządzam głosowanie w sprawie niekontynuowania prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 senatorów na sali, jednogłośnie.)

Kto jest przeciw?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Nikt.

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nikt.)

Nikt.

Bardzo bym prosił o zliczenie głosów.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 7 głosów za, jednogłośnie.)

Komisja jednogłośnie podjęła decyzję o niekontynuowaniu prac nad tą petycją.

Jeżeli się nie mylę, to chyba to wyczerpuje porządek naszego posiedzenia.

Bardzo wszystkim dziękuję.

Zapraszam na jutrzejsze posiedzenie.

Jeszcze raz przepraszam za porę, ale została na nas wywarta lekka presja przez Komisję Ustawodawczą.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: O 8.30.)

Tak, jutro rano, o 8.30.

A dzisiaj dziękuję bardzo. Do widzenia.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 03)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy